

KLP

årsrapport 2013
KLP Banken AS

Forsidefoto: Anders Eidsnes **Åpen og tydelig**

KLP inviterte i 2013 til en intern fotokonkurranse der ansatte skulle visualisere en av KLPs verdier: åpen, tydelig, ansvarlig og engasjert, eller dialog mellom mennesker. Juryens leder var fotograf Olav Storm.

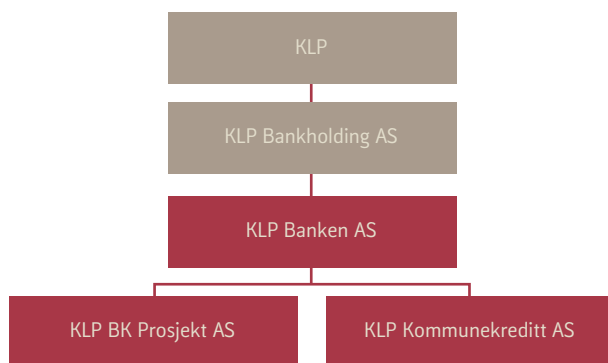
INNHOOLD

Styrets beretning	3
Resultatregnskap	9
Balanse	10
Kontantstrømoppstilling	11
Egenkapitaloppstilling KLP Banken AS	12
Egenkapitaloppstilling KLP Banken AS konsern	13
Erklæring	14
Noter til regnskapet	15-46
Revisjonsberetning	47-48
Erklæringer	49-50
Dette er KLP	51-54

Styrets beretning for 2013

KLP Banken-konsernet oppnådde et årsresultat på 87,0 millioner kroner før skatt i 2013. Styret anser resultatet som godt og den underliggende drift er styrket.

KLP Banken AS eies 100 prosent av Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikringssselskap (KLP) gjennom KLP Bankholding AS. KLP Banken AS har to heleide datterselskaper, KLP Kommunekreditt AS og KLP BK Prosjekt AS. I 2013 er selskapet KLP Kreditt AS nedlagt og slettet fra Foretaksregisteret.

Den samlede virksomheten i KLP Banken AS med datterselskaper er inndelt i forretningsområdene personmarked og offentlige lån. Virksomheten er landsdekkende og selskapenes hovedkontorer ligger i Trondheim.

Økonomisk utvikling 2013

- Resultat før skatt: 87,0 (83,7) millioner kroner
- Resultat etter skatt: 74,4 (50,3) millioner kroner
- Netto renteinntekter: 122,0 (86,3) millioner kroner
- Årets utlånsutbetalinger inklusive forvaltede lån: 10,3 (6,8) milliarder kroner
- Utlån på bankens konsernbalanse: 21,3 (21,9) milliarder kroner
- Utlån som forvaltes for KLP: 33,7 (29,8) milliarder kroner

Tall for 2012 er angitt i parentes.

RESULTATREGNSKAP

Resultatet i KLP Banken-konsernet ble 87,0 millioner kroner før skatt, og 74,4 millioner kroner etter skatt. Det ga en egenkapitalavkastning på 7,2 (7,6) prosent før skatt og 6,2 (4,9) prosent etter skatt. I resultatet inngår forvaltningshonorar fra KLP på 58,0 millioner kroner (79,1 millioner kroner i 2012).

Styret anser resultatet som godt. Driftsresultatet er i hovedsak knyttet til datterselskapet KLP Kommunekreditt AS. Banken har gjennomført tilpasninger i løpetider på innlån for å redusere likviditetsrisiko og imøtekomme regulatoriske krav til likviditetsindikatorer og kapitaldekning (Basel III og CRDIV). Dette har blant annet ført til lengre gjennomsnittlig løpetid på innlån. I utgangspunktet gir slik tilpasning høyere innlånskostnader, men utviklingen i finansmarkedene har gjort at denne effekten ikke har påvirket resultatet vesentlig. Innlånskostnadene i 2013 avviker således lite fra året før. Som følge av tilpasningen til økte kapitalkrav i norske banker generelt er utlånsmarginer i stor grad opprettholdt eller økt gjennom året. I sum har disse forholdene gitt KLP Banken økte netto renteinntekter sammenlignet med i fjor.

Verdipøkning på likviditetsplasseringer påvirker også i 2013 resultatet positivt i form av urealiserte gevinster. I 2012 var disse gevinster betydelige. I 2013 er urealiserte gevinster på likviditetsplasseringer også positive, men resultateffekten er moderat.

Restrukturering av innlånssiden i KLP Kommunekreditt AS har medført behov for tilbakekjøp av egne utstedelser. Dette har gitt tap på kjøpstidspunktet som er resultatført. På lengre sikt er forventningen at tilbakekjøpene gir lavere innlånskostnader.

KLP Banken kjøpte selskapet KLP Kreditt AS (tidligere Kommunekreditt Norge AS) fra Eksportfinans ASA i 2009. I ettertid oppstod to rettstvister som ble avsluttet ved et forlik i 2013. Eksportfinans ASA utbetalte deretter et forliksbeløp på 50 millioner kroner. Dette er i hovedsak ført som oppskrivning av tidligere nedskrevet aksjeverdi i KLP Kreditt AS og derfor resultatført i KLP Banken AS i 2013. KLP Kreditt AS ble avvirket i november 2013.

Resultatet av forretningsområdet personmarked i banken er omtrent som forutsatt i plan og budsjett. Spesielt i annet halvår har utviklingen vært positiv som følge av økt boliglånsvolum. Volumøkningen skyldes både eget nysalg og kjøp av boliglån fra KLP.

UTLÅN

KLP Banken konsernet forvalter for KLP og på egen balanse en utlånsportefølje på totalt 54,7 milliarder kroner, fordelt på 43,3 milliarder kroner i lån til offentlige låntakere og 11,4 milliarder kroner i boliglån til privatpersoner.

Utestående lån (hovedstol) per selskap i KLP Banken-konsernet per 31.12.13:

Selskap	Boliglån	Offentlige lån	Sum utlån
Mrd NOK			
KLP Banken AS (mor)	4,5		4,5
KLP Kommunekreditt AS	-	16,6	16,6
KLP (Forvaltningsavtale)	7,0	26,7	33,7
Sum	11,4	43,3	54,7

For forvalteroppdraget mottok KLP Banken AS 58 millioner kroner (79 millioner kroner i 2012).

UTLÅN - PERSONMARKED

KLP Banken AS ble lansert i februar 2010 som en internettbasert bank uten et fysisk filialnett. Nettbanken er en dagligbank med enkle og konkurransedyktige spare- og låneprodukter. Ved utløpet av 2013 var utlån til personmarkedet på egen balanse 4,5 milliarder kroner, en økning på 3,0 milliarder kroner sammenlignet med 2012. Økningen i utestående volum kommer av nysalg samt kjøp av utlån tilsvarende 1,0 milliarder kroner fra KLP i 2. kvartal.

Forvaltede boliglån på KLPs balanse er i løpet av 2013 redusert fra 9,0 milliarder kroner til 7,0 milliarder kroner. Dette er en konsekvens av bankens kjøp av boliglån fra KLP og at de fleste nye boliglån gjennom året er innvilget på bankens balanse. Forvaltet portefølje reduseres da løpende med avdrag og innfrielser.

KLPs boliglånporteføljer samlet bestod ved utgangen av året av 11,4 milliarder kroner i utlån til personkunder, i hovedsak ansatte i kommuner og helseforetak. Det innebærer en netto vekst på 0,9 milliarder kroner i 2013. Porteføljen er pantsikret innenfor forsiktede verdivurderinger, der blant annet låntageres betalingssevne og betjeningsvilje inngår i kredittvurderingen. Antall boliglånskunder er økt fra 10.600 til 11.000. Gjennomsnittlig utlån per kunde var således 1 million kroner. Utlån med fast rente utgjorde 13 prosent av utlånsvolumet ved årsskiftet, denne andelen er uendret siden 2012. Øvrige utlån var til flytende rente. Det er i likhet med fjoråret heller ikke konstatert tap på boliglån i 2013. Mislighold over 90 dager var brutto 2,6 millioner kroner ved utløpet av 2013. Tilsvarende tall for 2012 var 6,8 millioner kroner.

De produkter KLP Banken AS tilbyr i personmarkedet omfatter brukskonto, sparekonto, nettbank, debetkort, ordinære boliglån, rammelån, mellomfinansiering ved boligkjøp, lån til fritidsbolig, seniorlånet LittExtra og en kredittkortløsning. I 2013 ble det lansert løsninger for mobilbank og nettbrett samt spareproduktet Boligsparing for Ungdom (BSU).

UTLÅN - OFFENTLIG SEKTOR

KLPs utlånsvirksomhet mot offentlig sektor drives av KLP Banken-konsernet under merkenavnet «KLP Kommunekreditt». KLP Kommunekreditt er en viktig nasjonal aktør innen sitt virkeområde.

Det ble i 2013 utbetalt nye lån for til sammen 8,5 milliarder kroner til, eller med garanti fra, offentlig sektor fra selskapene i KLP-konsernet. Innfrielser utgjorde av dette 6,1 milliarder kroner. I 2012 ble det utbetalt nye lån for 5,8 milliarder kroner. En stor andel av lån til offentlig sektor er til flytende rentebetingelser i tråd med låntakernes preferanser. KLP Kommunekreditt har også i 2013 kunnet tilby utlån med fast rente til spesielt konkurransedyktige vilkår. Av samlede utlån utgjør lån med fast rente 44,2 prosent ved utløpet av 2013, opp fra 42,5 prosent for ett år siden. Det er gjennom året mottatt låneforespørsler for om lag 47 milliarder kroner. Akseptandelen var 19 prosent i 2013 mot 14 prosent i 2012.

Samlede utlån utgjorde 43,3 milliarder kroner ved utgangen av 2013, en økning på 2,4 milliarder kroner fra 2012. I hovedsak er økningen knyttet til utlån finansiert av KLP, mens utlån på egen balanse er redusert med 2,3 milliarder kroner.

Låntakerne i offentlig sektor er norske kommuner eller fylkeskommuner direkte, eller selskaper med kommunal garanti. Risikoen i utlånporteføljen vurderes som meget lav. Det er heller ikke i 2013 registrert tap på utlån til offentlig sektor.

Kreditttrisikoen forbundet med utlån til kommuner og fylkeskommuner i Norge er begrenset til betalingsutsettelse og ikke til betalingsforpliktelser faller bort. Dette følger av norsk lov, som gir långiver sikkerhet mot tap dersom en kommune ikke kan oppfylle sine betalingsforpliktelser. Ved betalingsutsettelse er også långiver i medhold av kommuneloven sikret erstatning for påløpte renter, forsinkelsesrenter og kostnader til inn drivelse. Verken KLP Banken-konsernet eller andre långivere har tidligere hatt kreditttap på utlån til kommuner eller fylkeskommuner.

KLP Kreditt AS (tidligere Kommunekreditt Norge AS) ble kjøpt fra Eksportfinans ASA i 2009. Utlånporteføljene i selskapet er frem til juni 2013 løpende blitt overført til KLP Kommunekreditt AS og i noen grad til KLP. Dette er i tråd med en langsiktig strategi som innebærer at utlån til offentlig sektor finansiert av obligasjoner med fortrinnsrett skal tilbys av KLP Kommunekreditt AS. KLP Kreditt AS ble nedlagt i andre halvår 2013.

INNLÅN

Siden bankens etablering er det lagt særlig vekt på å tiltrekke seg innskuddskunder gjennom gunstige vilkår rettet mot medlemmer. Personer som er ansatt hos KLPs eiere eller mottar pensjon fra en offentlig tjenestepensjons-ordning i selskapet regnes som medlemmer. Markedsføringen av banken har i stor grad vært rettet mot å øke innskuddsvolumet. Gjennom 2013 økte antallet aktive innskuddskunder i personmarkedet fra 17.500 til 22.700. Av innskuddskundene var andelen medlemmer 66 prosent.

Et innskuddsprodukt for bedriftskunder ble lansert sommeren 2012. Ved utløpet av 2013 utgjør innskudd fra bedrifter 695 millioner

kroner, som er 16 prosent av samlede innskudd. Innskuddsvolumet totalt økte med 52 prosent, fra 2,9 milliarder kroner i fjor til 4,4 milliarder kroner ved utløpet av året.

Aktiviteten i datterselskapene finansieres delvis gjennom KLP Bankens sertifikat- og obligasjonsgjeld. Ved utløpet av 2013 var bankens utestående gjeld i sertifikater og obligasjoner 2,8 milliarder kroner, mot 3,3 milliarder kroner i 2012.

KLP Kommunekreditt AS utsteder obligasjoner med fortrinnsrett i en sikkerhetsmasse bestående av i hovedsak utlån til kommunal sektor. Kostnadseffektiv finansiering skal bidra til at KLP Banken-konsernet kan tilby langsiktige utlån til gode betingelser. Selskapet har oppnådd beste rating for sitt innlånsprogram.

I det norske markedet er det utstedt obligasjoner med fortrinnsrett for 16,5 milliarder kroner mot 18,7 milliarder kroner i 2012. Det er i tillegg utstedt obligasjoner med fortrinnsrett i det svenske markedet tilsvarende 0,4 milliarder norske kroner.

KLP Kommunekreditt AS har som den eneste finansinstitusjon i Norge siden 2009 utstedt obligasjoner med sikkerhet i utlån til kommuner. Markedsforholdene har, med unntak av utstedelsen i Sverige, i liten grad gitt selskapet muligheten til å benytte internasjonale låneopptak.

Etter tillatelse fra Finanstilsynet stiftet KLP Banken AS høsten 2013 prosjektselskapet KLP BK Prosjekt AS. Selskapet vil bli omdannet til kredittforetak for boliglån til personmarkedet når konsesjon foreligger. Tidlig i 2014 startes en prosess for rating av selskapet samt inngåelse av nødvendige avtaler knyttet til IT infrastruktur, juridisk rammeverk og låneprogram. Gjennom et boligkredittforetak kan utlånsvirksomheten i personmarkedet delfinansieres av obligasjoner med sikkerhet i boliglån. Hensikten med opprettelsen av et slikt selskap er å finansiere fortsatt vekst i personmarkedet og at en andel av bankens innlån vil kunne oppnå bedre vilkår enn annen finansiering.

BALANSE OG SOLIDITET

Forvaltningskapitalen i KLP Banken-konsern var 26,0 milliarder kroner ved utgangen av 2013. Sammensetningen er vist i følgende tabell:

Forvaltningskapital/Mrd NOK	KLP Banken konsern
Offentlige utlån/kommunal garanti	16,8
Utlån til privatpersoner	4,5
Verdipapirer og likviditet	4,5
Øvrige eiendeler	0,2
Sum	26,0

Konsernets ansvarlige kapital, basert på styrets forslag til disponering av resultatet i konsernselskapene, var 1,3 milliarder kroner ved utgangen av 2013. Kjernekapitalen er identisk med ansvarlig kapital. Det gir kapitaldekning og kjernekapitaldekning på 19,6 prosent. Til-

svarende tall for 2012 var henholdsvis 1,2 milliarder kroner og 20,1 prosent. Gjeldende kapitalkrav er 9 prosent kjernekapitaldekning og 12,5 prosent kapitaldekning. Risikovektet balanse var 6,2 milliarder kroner. Soliditeten vurderes som god.

Myndighetenes krav til kapitaldekning ble utvidet fra 1. juli 2013 ved introduksjon av kapitalbuffer i tillegg til minstekrav. Hensikten er å øke bankenes evne til å absorbere tap ved finansielle kriser og hindre spredning til øvrige sektorer (Basel III).

LIKVIDITET

Kontantstrømoppstillingen til regnskapet viser at likviditetssituasjonen i selskapet er tilfredsstillende, ettersom selskapet har skaffet finansiering i større omfang enn det likviditetsbehovet fra driften krever.

Ledig likviditet er plassert i kredittinstitusjoner og rentebærende papirer. Plasseringer i kredittinstitusjoner var på 1,5 milliarder kroner, og bokført verdi av porteføljen med rentebærende papirer var 2,9 milliarder kroner ved årsskiftet. Investeringene i rentebærende papirer har høy kredittkvalitet og er i hovedsak bokført i KLP Kommunekreditt AS. Denne porteføljen består i sin helhet av norske høyt ratede bankobligasjoner med fortrinnsrett og obligasjoner utstedt av norske kommuner.

ANVENDELSE AV ÅRSRESULTAT

Årsregnskapet i KLP Banken AS viser et totalresultat for 2013 på 48,8 millioner kroner etter skatt. Styret foreslår at overskuddet tilføres overkursfondet med 23,0 millioner kroner, til opptjent egenkapital føres 25,8 millioner kroner.

OM REGNSKAPET

Styret mener årsregnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. Forutsetningene for fortsatt drift er til stede, og dette er lagt til grunn i årsregnskapet.

KLP Banken AS avlegger regnskap i henhold til «Forskrift om årsregnskap m.m. for banker, finansieringsforetak og morselskap for slike» av 16.12.1998 (forskrift nummer 1240) og lov nr. 56 «Lov om årsregnskap m.v. (regnskapsloven)» av 17.07.1998. Regnskapsloven og forskriften krever at selskapet/konsernet benytter internasjonale regnskapsstandarder (IAS/IFRS) som er godkjent av EU ved utarbeidelsen av regnskapet, men åpner for enkelte unntak fra IFRS gjennom forskrift nr. 57: «Forskrift om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder» av 21.01.2008 (heretter benevnt «Forenklingsforskriften»). Se note 2 i årsregnskapet for nærmere informasjon.

Rating

Ratingbyråenes vurdering av KLP Kommunekreditt AS og KLP-konsernet er viktig for selskapets innlånsvilkår. Selskapet benytter Fitch Ratings og Moody's til kredittrating av selskapets obligasjoner. Alle utstedelser av obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) er gitt rating AAA, som er den beste rating som kan oppnås. Selskapene KLP Banken AS og KLP Kommunekreditt AS er ratet A- av Fitch Ratings.

Risikostyring

KLP Banken er eksponert mot ulike typer risikoer. Banken har etablert et rammeverk for risikostyring som har til hensikt å sørge for at risikoer blir identifisert, analysert og gjenstand for styring ved hjelp av policyer, rammer, rutiner og instruksjoner.

Det er fastsatt risikopolicyer som omfatter de mest sentrale enkeltrisikoen (likviditetsrisiko, kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko) samt en overordnet risikopolicy som omfatter prinsipper, organisering, rammer mv. for bankens samlede risiko. Risikopolicyene vedtas av styret og revideres minst én gang per år. Policyene er av overordnet karakter og utfylles av rutiner, retningslinjer og instruksjoner fastsatt på administrativt nivå.

Den overordnede risikopolicyen omhandler blant annet roller i selskapets risikostyring, herunder krav til og retningslinjer for risikokontrollfunksjonen. Formålet med risikokontrollfunksjonen er blant annet å kontrollere at risikopolicyene og andre retningslinjer for risikostyring blir fulgt.

Stresstesting benyttes som metode for risikovurdering og som verktøy for kommunikasjon og meningsutveksling rundt risikoforhold. Med stresstesting forstås i denne sammenheng både følsomhetsanalyser og scenarioanalyser.

Risikopolicyene inkluderer risikotoleranse for de enkelte risikoene og for den samlede risiko. Risikotoleransene er definert ut fra ulike stressscenarier, og det gjennomføres jevnlig ulike former for stresstesting for å måle at den faktiske eksponeringen ligger innenfor vedtatte toleransegrenser.

Banken skal ha en forsiktig risikoprofil og inntjeningen skal i all hovedsak være et resultat av inn- og utlånsaktiviteter samt likviditetsforvaltning. Dette innebærer at banken skal ha lav markedsrisiko, og rente- og valutarisiko som oppstår i inn- og utlånsaktiviteten reduseres ved hjelp av derivater. Banken skal ha en forsvarlig langsiktig finansiering og det er etablert rammer for å sikre at denne målsettingen blir oppnådd. Kredittrisikoen i banken er lav og selskapets utlån er begrenset til lån med kommunal risiko og lån med pant i bolig- og fritidseiendom. Forvaltning av bankens likviditet skjer i form av plasseringer i banker som tilfredsstiller krav til kredittkvalitet og verdipapirer i tråd med styregodkjente kredittlinjer.

Det er et mål at banken skal ha lav operasjonell risiko og være kjenetegnet ved høy faglig kompetanse, gode rutiner og effektiv drift.

Banken har etablert en prosess for vurdering og tallfesting av vesentlige risikoer og beregning av kapitalbehov (ICAAP). Kapitalbehovsvurderingen er fremoverskuende, og i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) vurderes behovet i lys av planlagt vekst, besluttede strategiske endringer mv.

Bankens styre tar aktivt del i disse vurderingene og i tilknytning til kapitalbehovsvurderingen vedtar styret et ønsket nivå for samlet kapital. Dette nivået benevnes kapitalmål.

I samsvar med nye krav i kapitaldekningsreglene har styret i KLP Banken AS nedsatt et risikoutvalg.

Styrets arbeid

Styret har avholdt sju styremøter i 2013. For oversikt over ytelser til styrets medlemmer og ledelse, se note 28 til årsregnskapet

Arbeidsmiljø og organisasjon

I KLP Banken AS med datterselskaper var det 52 årsverk ved utgangen av 2013, og 52 på samme tidspunkt i 2012. Alle ansettelsesforhold er i KLP Banken AS. 3 ansatte har i tillegg funksjoner i selskapene KLP Kommunekredit AS og 2 ansatte har funksjoner i KLP Boligkreditt Prosjekt AS. I tillegg til bankens egen balanse forvalter KLP Banken AS etter avtale utlånsporteføljene i KLP og i datterselskapet KLP Kommunekreditt AS.

Slik styret vurderer det er det etablert et godt samarbeid mellom ledelsen og de ansatte. Det gjennomføres jevnlig undersøkelser blant alle ansatte som måler engasjement, arbeidsmiljø, trivsel og etterlevelse av KLPs verdier. Resultatet av disse målingene viser at medarbeiderne overveiende er engasjerte og trives i KLP. Selskapene har et arbeidsmiljø- og samarbeidsutvalg (SAMU), som består av representanter fra ledelsen, KLPs HR-avdeling og de tillitsvalgte. Styret vurderer arbeidsmiljøet i bankkonsernet som godt.

KLP-konsernet har som målsetting et sykefraværet under 4 prosent. Sykefraværet i banken var 3,7 prosent i 2013, mot 3,2 prosent i 2012, hvorav langtidssfraværet var på 2,4 prosent og korttidssfraværet på 1,2 prosent. Endringen i 2013 er knyttet til en økning i langtidssfraværet. Dette følges opp av ledere og HR-avdelingen. Det har heller ikke i 2013 vært vesentlige skader eller ulykker.

Som en del av KLP-konsernet følger KLP Banken AS konsernets policy for likestilling og mangfold, der både mål, virkemidler og aktiviteter tar hensyn til de diskrimineringsgrunnlag lovverket beskriver. KLP Banken AS følger også KLP-konsernets etiske retningslinjer samt retningslinjene for varsling.

Av bankkonsernets ansatte er 44 prosent kvinner. Det tilstrebes balanse mellom kvinner og menn på alle stillingsnivåer. Andelen kvinner i ledende stillinger var 55 prosent. Ved utgangen av 2013 består styret i KLP Banken AS av tre kvinner og tre menn, hvorav ett styremedlem er valgt blant de ansatte.

Ytre miljø

KLP-konsernet, inkludert KLP Banken AS, tar sin miljøpåvirkning på alvor. Som kontorbedrift er det først og fremst energiforbruk, transport, avfall og innkjøp som kan påvirkes. KLP har ved sin sam-

funnsansvarsstrategi forpliktet seg til å ha gode rutiner for måling og reduksjon av selskapenes miljøpåvirkning. Årsberetning for KLP gjøres tilgjengelig på klp.no. KLP Banken AS er miljøsertifisert.

Fremtidsutsikter

KLP Bankens aktiviteter i personkundemarkedet skal understøtte KLPs orientering mot medlemmer av pensjonsordningene. Den er begrunnet i en målsetting om at pensjonsselskapets eiere skal fremstå som attraktive arbeidsgivere. Banken skal bidra ved å tilby konkurransedyktige og standardiserte produkter rettet mot eierselskapenes ansatte. Særlig gode betingelser på banktjenester for KLPs medlemmer er derfor et viktig bidrag til å bygge opp under KLP som pensjonsselskap. Behovet for banktjenester hos KLPs medlemmer er et godt grunnlag for styrets ønske om videre vekst i personmarkedet.

Medlemmer av pensjonsordningene teller omtrent en halv million personer. Under 5 prosent av disse er i dag kunder av banken og potensialet for videre vekst i denne målgruppen er betydelig. Det legges derfor vekt på at KLP Bankens produkter skal være spesielt attraktive for medlemmene. På bakgrunn av dette er det utarbeidet overordnede målsettinger for hvor mange medlemmer banken skal ha som kunder innenfor ulike tidshorisonter.

Forventningen til norsk økonomi det kommende året er fortsatt relativt lav rente, inflasjon og arbeidsledighet, men det er mer usikkerhet knyttet til de økonomiske utsikter fremover nå enn for ett år siden. Den siste tiden har blant annet prisutviklingen på boliger vist en fallende tendens. Styret tror likevel at de aller fleste av våre utlånskunder vil opprettholde god betjeningsevne fremover og at det fortsatt er grunnlag for å forvente lave kredittap.

Teknologiske løsninger og digitalisering skal generelt gjøre organisasjonen mer effektiv og tilgjengelig for kundene. Ny teknologi skal utnyttes forretningsmessig for bedret kundetilfredshet utad og effektivisering innad.

Banken vil etablere et boligkredittforetak i 2014. Hensikten er å finansiere en andel av utlånsveksten med innlån til best mulig vilkår. Samtidig vil innskudd fra personer og bedrifter fortsatt være et viktig fundament for bankens finansiering. Innskuddsproduktene dekker behovene til et stort antall nåværende og potensielle kunder. Styret forventer en innskuddsvekst fremover omtrent på samme nivå som de to siste år.

Bankens viktigste ressurs er de ansatte. Mange av dagens ansatte har lang erfaring både fra utlån til personkunder og til offentlig sektor og har opparbeidet en betydelig kreditt- og markedskompetanse. Nye produkter, tjenester og regulatoriske krav til banken medfører endringer i virksomheten og gir behov for omstilling og ny kompetanse. Videre utvikling av organisasjonen forsterket markedsorientering og kompetanseutvikling inngår i selskapets mål også for 2014.

Etterspørselen etter lån i kommunal sektor og til prosjekter med kommunale garantier og kommunalt eierskap vil, slik styret vurderer det, fortsette å vokse også i årene fremover. KLP Kommunekreditt har en godt etablert posisjon i dette markedet og tilstedeværelsen skal bidra til konkurranse og derved til at offentlig sektor får tilgang til langsiktig finansiering til lave kostnader.

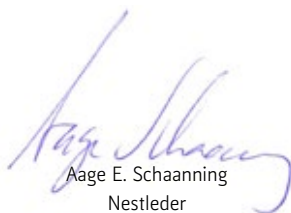
KLP Kommunekreditt AS vil også i 2014 etablere nye lån på egen balanse i den grad det kan oppnås lønnsomhet. Veksten i selskapets utlån vil i hovedsak avgjøres av mulighetene til å oppnå tilstrekkelig gode innlånsbetingelser til å konkurrere om kommunelån.

Bankens gode soliditet gjennom en kapitalbase som tilfredsstiller regulatoriske krav kombinert med lav kredittisiko i utlånsvirksomheten skal også fremover utnyttes for å oppnå tilgang til best mulig finansiering i kapitalmarkedene. Styret mener banken er godt posisjonert for videre utvikling og vekst.

Oslo, 4. mars 2014

Sverre Thorne
Leder

Aage E. Schaanning
Nestleder

Eva M. Salvesen

Mette Jorun Meland

Jan Otto Langmoen

Mette Rinde
Valgt blant de ansatte

Leif Magne Andersen
Administrerende direktør

STYRET I KLP BANKEN AS

SVERRE THORNES

JAN OTTO LANGMOEN

AAGE E. SCHAANNING

METTE-JORUNN MEISLAND var ikke tilstede da bildet ble tatt.

EVA M. SALVESEN

METTE KRISTIN KLEMP RINDE
(Ansattes representant)CHRISTIN KLEPPE
(Ansattes vararepresentant)

Resultatregnskap

KLP Banken AS				KLP Banken AS konsern			
2012	2013	Note	Tusen kroner	Note	2013	2012	
232 194	234 750		Renteinntekter og lignende inntekter		839 397	956 724	
-218 270	-204 420		Rentekostnader og lignende kostnader		-717 420	-870 387	
13 924	30 330	9	Netto renteinntekter	9	121 977	86 337	
4 888	8 538		Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		8 538	4 888	
-352	-727		Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		-727	-352	
4 535	7 811	10	Netto gebyr- og provisjonsinntekter	10	7 811	4 535	
735	30 600	22	Inntekter av eierinteresser i konsernselskap		0	0	
79 075	58 063		Andre honorarinntekter		58 063	79 075	
-461	625	4	Netto gevinst/ (tap) på fin.instrumenter	4	43 806	50 485	
79 349	89 288		Sum andre driftsinntekter		101 869	129 560	
-47 885	-51 316	30	Lønn og administrasjonskostnader	30	-51 316	-47 885	
-1 978	-2 356	23,24	Avskrivninger	23,24	-2 356	-2 068	
-56 868	-68 378	34	Andre driftskostnader	34	-91 026	-86 792	
-106 731	-122 050		Sum driftskostnader		-144 698	-136 745	
0	0	18	Tap på utlån, garantier m.v.	18	0	0	
40 612	48 830		Gevinst/ tap på verdipapirer som er anleggsmidler		0	0	
31 688	54 209		Driftsresultat før skatt		86 959	83 687	
2 443	-3 873	26	Skatt på ordinært resultat	26	-12 564	-33 389	
34 131	50 336		Årsresultat		74 395	50 298	
Poster som ikke vil bli omklassifisert til resultatet							
6 432	-2 085		Estimatavvik pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler		-2 085	6 432	
-1 801	584		Skatt estimatavvik pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler		584	-1 801	
4 631	-1 501		Årets utvidede resultat etter skatt		-1 501	4 631	
38 762	48 834		ÅRETS TOTALRESULTAT		72 894	54 930	
0	-25 792		Disponert til/fra opptjent egenkapital				
-38 762	-23 042		Disponert til/fra overkursfond				
-38 762	-48 834		SUM RESULTATDISPONERING				

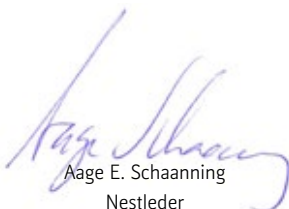
Balanse

KLP Banken AS			KLP Banken AS konsern			
31.12.2012	31.12.2013	Note	Tusen kroner	Note	31.12.2013	31.12.2012
EIENDELER						
5 058 250	3 128 209	17,36	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	17,36	1 534 079	2 136 069
1 529 997	4 483 602	17	Utlån til og fordringer på kunder	17	21 317 032	21 875 012
148 351	128 739	12	Rentebærende verdipapirer	12	2 922 819	4 063 485
831 517	676 000	22	Eierinteresser i konsernselskaper		0	0
11 878	14 266	7	Finansielle derivater	7	210 223	183 904
8 429	5 140	26	Utsatt skattefordel	26	0	0
150	581	23	Varige driftsmidler	23	581	472
21 214	21 098	24	Immaterielle eiendeler	24	21 098	21 214
7 140	34 666	32	Andre eiendeler	32	4 330	1 358
7 616 926	8 492 301		SUM EIENDELER		26 010 162	28 281 514
GJELD OG EGENKAPITAL						
GJELD						
3 342 970	2 771 163	20	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	20	19 981 805	23 708 404
2 946 196	4 406 943	21	Innskudd	21	4 406 943	2 946 196
19 842	17 282	7	Finansielle derivater	7	265 754	358 770
0	0	26	Utsatt skatt	26	13 422	873
92 967	27 155	31	Annen gjeld	31	22 603	27 377
22 207	28 180	31	Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser	31	29 465	22 618
6 424 181	7 250 721		SUM GJELD		24 719 991	27 064 237
EGENKAPITAL						
750 000	750 000		Aksjekapital		750 000	750 000
416 958	440 000		Overkursfond		440 000	406 370
25 788	51 580		Opptjent egenkapital		100 171	60 907
1 192 746	1 241 580		SUM EGENKAPITAL		1 290 171	1 217 277
7 616 926	8 492 301		SUM GJELD OG EGENKAPITAL		26 010 162	28 281 514

Oslo, 4. mars 2014

Sverre Thornes
Leder

Aage E. Schaanning
Nestleder

Eva M. Salvesen

Mette Jorun Meiland

Jan Otto Langmoen

Mette Rinde
Valgt blant de ansatte

Leif Magne Andersen
Administrerende direktør

Egenkapitaloppstilling KLP Banken AS

2013 Tusen kroner	Aksjekapital	Overkursfond	Opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2013	750 000	416 957	25 788	1 192 746
Årsresultat	0	23 042	27 293	50 335
Utvidet resultat	0	0	-1 501	-1 501
Årets totalresultat	0	23 042	25 792	48 834
Sum transaksjoner med eierne	0	0		0
Egenkapital 31.12.2013	750 000	440 000	51 580	1 241 580

2012 Tusen kroner	Aksjekapital	Overkursfond	Opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2012	750 000	384 717	25 788	1 160 505
Nullstilling korridor, pensjonsforpliktelse	0	-6 522	0	-6 522
Korrigert EK 01.01.2012	750 000	378 195	25 788	1 153 982
Årsresultat	0	34 131	0	34 131
Utvidet resultat	0	4 631	0	4 631
Årets totalresultat	0	38 762	0	38 762
Sum transaksjoner med eierne	0	0	0	0
Egenkapital 31.12.2012	750 000	416 957	25 788	1 192 746

	Antall aksjer	Pålydende i hele kroner	Overkursfond	Sum
Pr. 1. januar 2013	7 500 000	100	440 000	1 190 000
Endringer i perioden 1. januar - 31. desember	0	0	0	0
Pr. 31. desember 2013	7 500 000	100	440 000	1 190 000
Akkumulerte resultater				51 580
Egenkapital pr. 31.12.2013				1 241 580

Det er en aksjeklasse. Alle aksjene er eid av KLP Bankholding AS

Resultat per aksje 31. desember 2013 i hele kroner: 6,51

Resultat per aksje 31. desember 2012 i hele kroner: 5,17

Egenkapitaloppstilling KLP Banken AS konsern

2013 Tusen kroner	Aksjekapital	Overkursfond	Opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2013	750 000	406 371	60 907	1 217 278
Årsresultat	0	33 629	40 766	74 395
Utvidet resultat	0	0	-1 501	-1 501
Årets totalresultat	0	33 629	39 265	72 894
Sum transaksjoner med eierne	0	0	0	0
Egenkapital 31.12.2013	750 000	440 000	100 172	1 290 171

2012 Tusen kroner	Aksjekapital	Overkursfond	Opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2012	750 000	348 130	60 907	1 159 037
Nullstilling korridor, pensjonsforpliktelse	0	-6 522	0	-6 522
Korrigert EK 01.01.2012	750 000	341 608	60 907	1 152 515
Årsresultat	0	50 298	0	50 298
Utvidet resultat	0	4 631	0	4 631
Årets totalresultat	0	54 930	0	54 930
Netto mottatt konsernbidrag etter skatt, korrigert fra 2011	0	9 833	0	9 833
Sum transaksjoner med eierne	0	9 833	0	9 833
Egenkapital 31.12.2012	750 000	406 371	60 907	1 217 277

ERKLÆRING IHT. VERDIPAPIRHANDELLOVEN § 5-5

Vi erklærer etter beste overbevisning at årsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2013 er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og at opplysningene i regnskapet gir et rettvise bilde av selskapets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Vi erklærer også at årsberetningen gir en rettvise oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til selskapet og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer selskapet og konsernet står overfor.

Oslo, 4. mars 2014

Sverre Thornes
Leder

Aage E. Schaanning
Nestleder

Eva M. Salvesen

Mette Jorun Meisland

Jan Otto Langmoen

Mette Rinde
Valgt blant de ansatte

Leif Magne Andersen
Administrerende direktør

Note 1 Generell informasjon

KLP Banken AS ble stiftet 25. februar 2009. KLP Banken AS og dets datterselskaper yter eller erverver lån til norske kommuner og fylkeskommuner samt til selskaper med offentlig garanti. Utlånsvirksomheten er i hovedsak finansiert ved utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett. Konsernet tilbyr også standard bankprodukter til privatkunder. Selskapet KLP Banken AS er registrert og hjemmehørende i Norge. Banken er en internettbank uten filialer. KLP Banken er registrert og hjemmehørende i Norge. Hovedkontoret har adresse Beddingen 8 i Trondheim. Selskapet har avdelingskontor i Oslo.

KLP Banken AS eide alle aksjene i KLP Kredit AS (tidligere Kommunekreditt Norge AS), som er avviklet i 2013, og eier alle aksjene i KLP Kommunekreditt AS og BK Prosjekt AS. Disse selskapene danner til sammen KLP Banken AS konsern. Selskapet KLP Banken AS er et datterselskap av KLP Bankholding AS, som igjen er heleid av Kommunal Landspensjonskasse (KLP). KLP er et gjensidig forsikringselskap.

Årsregnskapet er tilgjengelig på klp.no.
Det fremlagte regnskapet gjelder for perioden 1.1.2013 - 31.12.2013.

Note 2 Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsippene

Nedenfor følger en beskrivelse av de vesentligste regnskapsprinsippene som er benyttet ved utarbeidelsen av selskapsregnskapet og konsernregnskapet til KLP Banken AS. Disse prinsippene er benyttet på samme måte for alle perioder som er presentert, dersom ikke annet fremgår.

2.1 BASISPRINSIPPER

Årsregnskapet og konsernregnskapet for KLP Banken AS er utarbeidet i samsvar med forskrift nummer 1240 «Forskrift om årsregnskap m.m. for banker, finansieringsforetak og morselskap for slike», heretter benevnt årsregnskapsforskriften, av 16.12.1998 og lov nr. 56 «Lov om årsregnskap m.v. (regnskapsloven)» av 17.07.1998.

Regnskapsloven og forskriften krever at selskapet/konsernet benytter internasjonale regnskapsstandarder (IAS/IFRS) som er godkjent av EU ved utarbeidelsen av regnskapet, men åpner for enkelte unntak fra IFRS gjennom forskrift nr. 57: «Forskrift om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder» av 21.01.2008 (heretter benevnt «Forenklingsforskriften»). Forenklingsforskriften åpner for å regnskapsføre en avsetning for utbytte og konsernbidrag på balansedatoen selv om vedtaket gjøres på en senere dato. Dette er det eneste avvikende prinsippet i regnskapet i forhold til IFRS.

Regnskapsloven inneholder enkelte krav til tilleggsopplysninger som ikke kreves etter IFRS. Disse tilleggsopplysningene er innarbeidet i notene til regnskapet.

Regnskapet er utarbeidet med utgangspunkt i prinsipp om historisk kost, med følgende unntak:

- Finansielle eiendeler og gjeld (herunder finansielle derivater) vurdert til virkelig verdi over resultatet.

For å utarbeide regnskap etter IFRS, må ledelsen foreta regnskapsmessige estimater og skjønnsmessige vurderinger. Dette vil påvirke konsernets regnskapsførte verdi av eiendeler og gjeld, inntekter og kostnader. Faktiske tall vil kunne avvike fra benyttede estimater. Områder hvor det er utvist skjønnsmessige vurderinger og estimater av vesentlig betydning for konsernet er beskrevet i note 3.

Alle beløp er presentert i Tusen kroner uten desimal med mindre annet er angitt.

Regnskapet er satt opp etter forutsetning om fortsatt drift.

2.2 KONSOLIDERINGSPRINSIPPER

2.2.1 Datterselskaper

Som datterselskaper regnes alle enheter der konsernet har bestemmende innflytelse/kontroll. Bestemmende innflytelse oppnås normalt gjennom eie av mer enn halvparten av stemmeberettiget kapital. Datterselskaper blir konsolidert fra det

tidspunkt hvor konsernet overtar kontrollen, og de utelates fra konsolideringen når kontrollen opphører.

Konserninterne transaksjoner og mellomværende mellom konsernselskaper er eliminert. Dersom konsernselskaper avlegger regnskaper etter andre prinsipper enn konsernet, omarbeides disse for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper før de konsolideres. Konsernets regnskap presenteres i norske kroner.

2.3 OMRREGNING AV TRANSAKSJONER I UTENLANDSK VALUTA

2.3.1 Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta

Regnskapet presenteres i norske kroner, som er den funksjonelle valutaen til morselskapet.

2.3.2 Transaksjoner og balanseposter

Transaksjoner i fremmed valuta omregnes til den funksjonelle valutaen til transaksjonskurs. Realisert valutagevinst eller -tap ved oppgjør og omregning av pengeposter i fremmed valuta til kursen på balansedagen resultatføres. Valutagevinster og -tap presenteres netto på linjen «Netto gevinst-/tap på finansielle instrumenter».

Omregningsdifferanser på ikke-pengeposter (eiendeler og gjeld) inngår som en del av vurdering til virkelig verdi. Omregningsdifferanser knyttet til ikke-pengeposter, som aksjer til virkelig verdi over resultatet, inngår som et element i resultatført verdiendring.

2.4 VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler består i hovedsak av kontormaskiner, inventar, og biler, som benyttes av selskapet/konsernet i dets virksomhet.

Varige driftsmidler er regnskapsført til anskaffelseskost inkludert kostnader som kan direkte henføres til driftsmidlet, med fradrag for avskrivninger. Påfølgende kostnader vedrørende driftsmidler aktiveres som en del av driftsmidlet dersom det er sannsynlig at påkostningen bidrar til fremtidige økonomiske fordeler for selskapet/konsernet, og kostnaden kan måles pålitelig. Reparasjon og vedlikehold resultatføres i den perioden utgiftene pådras.

Avskrivning er beregnet ved bruk av lineær metode, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost, eller revaluert verdi, avskrives til restverdi over forventet brukstid, som er:

Kontormaskiner:	4 år
Biler:	5 år
Inventar:	4 år

Årlig vurderes driftsmidlenes utnyttbare levetid. Ved indikasjoner på verdifall utover restverdi, foretas det beregning av gjenvinnbart beløp. Dersom gjenvinnbart beløp er lavere enn restverdi foretas det nedskrivning til gjenvinnbart beløp.

Gevinst og tap ved avgang består av salgspris fratrukket balanseført

verdi på salgstidspunktet. Gevinst og tap ved avgang resultatføres. Ved salg av revaluert driftsmiddel, overføres eventuelt beløp i revalueringsreserven tilknyttet driftsmidlet til opptjent egenkapital.

2.5 IMMATERIELLE EIENDELER

Selskapets/konsernets immaterielle eiendeler består i all hovedsak av aktiverte IT- systemer og programvare. Ved kjøp av nytt IT-system aktiveres direkte henførbare kostnader for systemet/programvaren, samt utgifter til å få systemet installert og klart til bruk.

Ved videreutvikling av IT- systemer og programvare aktiveres både eksterne og interne kostnader jfr. ovenfor. Systemendringer som betraktes som vedlikehold kostnadsføres løpende.

Når et IT-system er ferdigstilt, avskrives aktiverte kostnader lineært over forventet brukstid (7 år). Ved senere aktiveringer grunnet videreutvikling avskrives disse over den opprinnelig fastsatte brukstid med mindre påkostningen øker systemets totale forventede brukstid.

Ved indikasjon på at balanseført verdi av et aktivert IT- system er høyere enn gjenvinnbart beløp, foretas det test for verdifall. Hvis balanseført verdi er høyere enn gjenvinnbart beløp (nåverdi ved fortsatt bruk/eie), foretas det nedskrivning til gjenvinnbart beløp.

2.6 FINANSIELLE EIENDELER

Selskapets/konsernets finansielle eiendeler er inndelt i følgende kategorier: Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultat og finansielle eiendeler målt til amortisert kost. I tillegg benyttes sikringsbokføring etter reglene om virkelig verdisikring. Hensikten med eiendelen bestemmer klassifikasjonen, og ledelsen foretar klassifisering ved anskaffelse av den finansielle eiendelen.

2.6.1 Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet

Denne kategorien inndeles i to underkategorier: holdt for omsetning og frivillig kategorisert til virkelig verdi over resultat ved anskaffelse etter virkelig verdi opsjon.

- a) Finansielle eiendeler holdt for omsetning er eiendeler som er anskaffet primært med henblikk på å gi fortjeneste fra kort-siktige prissvingninger. Selskapets/konsernets derivater inngår i denne kategorien med mindre de inngår som en del av en sikring. Virkelig verdi er fastsatt ut i fra observerbare kurser i et aktivt marked, eller der slik pris ikke finnes, gjennom intern modell med jevnlig innhenting av eksternt prising for å kvalitetssikre intern prisingsmodell.
- b) Finansielle eiendeler frivillig kategorisert til virkelig verdi over resultat ved anskaffelse består av finansielle eiendeler som forvaltes som en gruppe, og hvor deres inntjening vurderes og rapporteres til ledelsen på grunnlag av virkelig verdi. Størrelsen på porteføljen bestemmes ut i fra konsernets ønskede risikoeksponering mot rentemarkedet.

Gevinst eller tap fra endringer i virkelig verdi av eiendeler klassifisert som finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, tas med i resultatregnskapet i den perioden de oppstår. Dette inngår i linjen «Netto urealisert gevinst/tap på finansielle instrumenter».

Kupongrenter er inntektsført etter hvert som de er påløpt, og inngår i linjen «Renteinntekter og lignende inntekter».

2.6.2 Utlån og fordringer som måles til amortisert kost

Lån og fordringer er finansielle eiendeler som ikke er derivater, og som har faste eller bestembare betalinger, og som ikke omsettes i et aktivt marked, eller som selskapet/konsernet ikke har intensjon om å selge på kort sikt eller har øremerket til virkelig verdi over resultat.

Lån og fordringer innregnes i balansen første gang til virkelig verdi. Påfølgende måling skjer til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode med eventuelt nedskrivning for kredittap.

Effektiv rente på lån og fordringer i investeringsvirksomheten resultatføres og inngår i linjen «Renteinntekter og lignende inntekter».

2.6.3 Derivater og sikring

Derivater balanseføres til virkelig verdi på det tidspunktet derivatkontrakten inngås. Ved etterfølgende måling regnskapsføres derivatene til virkelig verdi. Dersom sikringen ikke lenger oppfyller kriteriene for sikringsbokføring, vil regnskapsført effekt av sikringen for sikringsobjekter som føres til amortisert kost, amortiseres over perioden frem til sikringsinstrumentets forfall. Derivatene er benyttet som sikringsinstrumenter for sikring av renterisiko. Selskapet/konsernet benytter reglene om virkelig verdisikring, slik at sikringsobjektets (eiendel eller gjeld) bokførte verdi korrigeres med verdiutvikling i den sikrede risiko. Verdiendringen regnskapsføres over resultatregnskapet. Ved inngåelse av sikringsforholdet dokumenteres sammenhengen mellom sikringsinstrumentet og sikringsobjektet i tillegg til formålet med risikostyringen og strategien bak de forskjellige sikringstransaksjonene. Sikringseffektiviteten måles regelmessig for å kontrollere at sikringen er effektiv. Det vises til note 8 for ytterligere informasjon.

2.6.4 Om regnskapsføringen av finansielle eiendeler

Kjøp og salg av finansielle eiendeler regnskapsføres på handelsdato, det vil si når selskapet/konsernet har forpliktet seg til å kjøpe eller selge den finansielle eiendelen. Finansielle eiendeler innregnes til virkelig verdi. Direkte kjøpsomkostninger inkluderes i anskaffelseskost med unntak for kjøpsomkostninger knyttet til eiendeler til virkelig verdi over resultat. For disse eiendelene kostnadsføres kjøpsomkostningene direkte. Finansielle eiendeler fra regnes når selskapet/konsernet ikke lenger har rett til å motta kontantstrømmen fra eiendelen eller konsernet har overført all risiko og rettigheter knyttet til eierskapet.

2.6.5 Nærmere om beregning av virkelig verdi av finansielle eiendeler

Virkelig verdi av investeringer notert i et marked er basert på gjeldende kjøpskurs. Dersom markedet for verdipapiret ikke er aktivt, eller verdipapiret ikke er notert på børs eller tilsvarende, benyttes verdsettelsesteknikker for å fastsette virkelig verdi. Virksomhetens beholdning av utlån og innlån har ikke tilstrekkelig omsetning til å hente kurser fra et aktivt marked. Det benyttes derfor modellbasert verdsettelse med basert på observerbare markedsdata fra eksterne kilder i verdsettelsen. Disse baseres bl.a. på informasjon om nylige gjennomførte transaksjoner på forretningsmessige vilkår, henvisning til omsetning av lignende instrumenter og prising ved hjelp av eksternt innhentede rentekurver og spreadkurver.

2.6.6 Nedskrivning

Dersom det foreligger objektive bevis for verdiforringelse skal det foretas nedskrivning. Ved vurderingen av om det foreligger verdiforringelse legges det vekt på hvorvidt debitor har vesentlige finansielle vanskeligheter, om det foreligger kontraktsbrudd, herunder mislighold. Nedskrivningen beregnes ved å sammenligne ny forventet kontantstrøm med opprinnelig kontantstrøm diskontert med opprinnelig effektiv rente (eiendeler med fast rente) eller med effektiv rente på måletidspunktet (eiendeler med flytende rente).

Tapsvurdering og tapsnedskrivning foretas kvartalsvis på individuelle utlån. Låneengasjement med ubetalte terminer eldre enn 90 dager eller kreditter med overtrekk eldre enn 90 dager gjennomgås på balansedagen. I tillegg foretas det en løpende vurdering av andre låneengasjementer hvor det foreligger objektive bevis for verdifall i henhold til Finanstilsynets forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier.

Utlån vurderes også gruppevis. Dersom det foreligger objektive bevis for at en gruppe av utlån har verdifall skal det foretas en nedskrivning. Nedskrivningen reverseres dersom det etter nedskrivnings- tidspunktet inntreffer hendelser som reduserer tapet.

2.6.7 Motregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser presenteres netto i balansen når det er en ubetinget motregningsrett som kan håndheves juridisk og en har til hensikt å gjøre opp netto, eller realisere eiendelen og forpliktelsen samtidig.

2.7 KONTANTER OG KONTANTEKVIVALENTER

Som kontanter og kontantekvivalenter regnes bankinnskudd tilknyttet daglig drift, som inngår som en del av balanselinjen «Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner». Bankinnskudd tilknyttet verdipapirvirksomheten er definert som finansiell eiendel. Kontantstrømoppstilling er satt opp etter den direkte metoden.

2.8 FINANSIELL GJELD

Selskaps/konsernets finansielle gjeld består av gjeld til kredittinstitusjoner, utstedte obligasjoner med fortrinnsrett og innskudd fra kunder.

2.8.1 Gjeld til kredittinstitusjoner

Gjeld til kredittinstitusjoner balanseføres til markedsverdi ved anskaffelse. Ved påfølgende måling regnskapsføres som hovedregel gjelden til amortisert kost etter den effektive rentemetode. Rentekostnadene inngår i amortiseringen i linjenrentekostnader og lignende kostnader i resultatregnskapet.

2.8.2 Utstedte obligasjoner med fortrinnsrett

Det er utstedte obligasjoner med fortrinnsrett i henhold til kapittel 2 IV i lov nr. 40 «Lov om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (finansieringsvirksomhetsloven)» av 10.juni.1988.

Obligasjonseierne har sikkerhet i en sikringsmasse som består av utlån med offentlig garanti (offentlige lån), og en fyllingssikkerhet bestående av en likviditetsreserve. Fyllingssikkerheten kan til enhver tid utgjøre inntil 20 prosent av sikkerhetsmassen.

Verdien av sikkerhetsmassen skal til enhver tid overstige verdien av obligasjonene med fortrinnsrett i sikringsmassen. Det føres et register over obligasjonene som er utstedt med fortrinnsrett i sikringsmassen, samt over eiendelene som inngår i denne. Finanstilsynet oppnevner en uavhengig gransker som overvåker at registreringer utføres korrekt.

Dersom utsteder av obligasjoner med fortrinnsrett avvikes, går konkurs, inngår gjeldsforhandlinger eller settes under offentlig administrasjon, har obligasjonseierne krav på å motta rettidig betaling fra sikkerhetsmassen under gjeldsforhandlingene. Obligasjonseierne har en eksklusiv, lik og forholdsmessig rett til eiendelene i sikkerhetsmassen som er avsatt for dem.

Utstedte obligasjoner med fortrinnsrett er regnskapsføres første gang til virkelig verdi, det vil si pålydende justert for eventuell over-/underskurs ved utstedelse. Ved etterfølgende måling er obligasjonene vurdert til amortisert kost med den effektive rentemetode. Rentekostnadene inngår i amortiseringen, og inngår i linjen «rentekostnader og lignende kostnader» i resultatregnskapet. For obligasjoner med fast rente benyttes reglene om virkelig verdisikring.

Virkelig verdi i denne kategorien er fastsatt ut i fra interne verdsettelsesmodeller basert på eksterne observerbare data.

2.8.3 Innskudd fra kunder

Innskudd fra kunder bokføres til virkelig verdi i balansen når innskuddet blir registrert som overført til kundens konto.

2.9 EGENKAPITAL

Egenkapitalen i konsernet består av innskutt egenkapital og opptjent egenkapital.

2.9.1 Innskutt egenkapital

Innskutt egenkapital består av aksjekapital, overkursfond og annen innskutt egenkapital.

2.9.2 Opptjent egenkapital

Opptjent egenkapital består av annen egenkapital. Alminnelige selskapsrettslige regler gjelder for eventuell fordeling eller bruk av egenkapitalfondet.

2.10 REGNSKAPSFØRING AV INNTEKTER

Inntekter ved salg av varer og tjenester vurderes til virkelig verdi av vederlaget, netto etter fradrag for merverdiavgift og eventuelle rabatter. Konserninternt salg elimineres.

2.10.1 Inntekter fra tjenester

Honorar for utlånsforvaltning inntektsføres i henhold til utført forvaltning for perioden frem til balansedagen. Øvrige tjenester inntektsføres lineært over kontraktperioden.

2.10.2 Renteinntekter/kostnader

Renteinntekter og rentekostnader tilknyttet alle rentebærende finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost, inntektsføres ved bruk av effektiv rentemetode. Etableringsgebyr ved utlån inngår i amortiseringen, og inntektsføres over lånets løpetid.

For rentebærende finansielle investeringer som måles til virkelig verdi, klassifiseres renteinntekten som «Renteinntekter og lignende inntekter», mens øvrige verdiendringer klassifiseres som «Netto gevinst eller tap på finansielle instrumenter».

2.11 SKATT

Skattekostnaden består av betalbar skatt og utsatt skatt. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til poster som er ført over utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen. Hvis det er tilfellet, blir skatten også ført over utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen.

Betalbar skatt for perioden beregnes i samsvar med de skattelover og skatteregler som er vedtatt, eller i hovedsak vedtatt på balansedagen i de land der selskapet og datterselskaper opererer og genererer skattepliktig inntekt. Ledelsen vurderer løpende de standpunkter som er hevdet i selvangivelsene der gjeldende skattelover er gjenstand for fortolkning. Basert på ledelsens vurdering, foretas avsetninger til forventede skattebetalinger der dette anses nødvendig.

Det er beregnet utsatt skatt på midlertidige forskjeller mellom skattemessige og konsoliderte regnskapsmessige verdier på eiendeler og gjeld. Utsatt skatt beregnes ikke på goodwill. Dersom en midlertidig forskjell oppstår vedførste gangs balanseføring av en gjeld eller eiendel i en transaksjon, som ikke er en virksomhetssammenslutning, og som på transaksjonstidspunktet verken påvirker regnskaps- eller skattemessig resultat, blir utsatt skatt ikke balanseført. Utsatt skatt fastsettes ved bruk av skattesatser og skattelover som er vedtatt eller i det alt vesentlige er vedtatt på balansedagen, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten gjøres opp.

Utsatt skattefordel og utsatt skatt skal motregnes dersom det er en juridisk håndhevbar rett til å motregne eiendeler ved betalbar skatt mot forpliktelser ved betalbar skatt, og utsatt skattefordel og utsatt skatt gjelder inntektsskatt som ilegges av samme skattemyndighet for enten samme skattepliktige foretak eller forskjellige skattepliktige foretak som har til hensikt å gjøre opp forpliktelser og eiendeler ved betalbar skatt netto.

Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at fremtidig skattepliktig inntekt vil foreligge der de skattereduserende midlertidige forskjellene kan utnyttes.

2.12 PENSJONFORPLIKTELSE EGENE ANSATTE

Konsernets pensjonsforpliktelser er forsikringsmessig delvis dekket gjennom offentlig tjenstepensjon i KLP ved medlemskap i Fellesordningen for kommuner og bedrifter («Fellesordningen»). Pensjonsansvar utover disse ordningene dekkes over driften. Pensjonskostnadene er behandlet i samsvar med IAS 19. Selskapet har en ytelsesbasert pensjonsordning for sine ansatte. Regnskapsmessig forpliktelse for ytelsesordninger er nåverdien av forpliktelsen på balansedagen, med fradrag for virkelig verdi av pensjonsmidlene. Bruttoforpliktelsen er beregnet med lineærmetoden. Bruttoforpliktelsen diskonteres til nåverdi ved bruk av rentene på norske høykvalitetsobligasjoner. Gevinster og tap som oppstår ved rekalkulering av forpliktelsen som følge av erfaringsavvik og endringer i aktuarmessige forutsetninger føres mot egenkapitalen via utvidet resultat i perioden de oppstår. Virkningen av endringer i ordningens ytelser resultatføres umiddelbart.

Presentasjon av pensjonskostnaden i resultatregnskapet følger av IAS 1. Av denne standarden fremkommer det valgdgang for netto renteelementet som kan klassifiseres enten som en driftsrelatert kostnad eller som en finanskostnad. Det valget som selskapet gjør må følges konsekvent for senere perioder. Selskapet har presentert pensjonskostnaden under regnskapslinjen «Lønn og administrasjonskostnader», mens netto renteelementet er presentert i regnskapslinjen «Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter». Estimatavviket er klassifisert under «Poster som ikke vil bli omklassifisert til resultatet» under regnskapslinjen «Estimatavvik pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler».

Endringer i ytelser til ansatte er gjennomført ved omarbeiding av sammenligningstall, og overgangseffekten er ført direkte mot egenkapitalen 1. januar 2012. Det fremkommer av egenkapitaloppstillingen at denne effekten har ført til en nedgang av annen egenkapital på 6,5 millioner kroner per 1. januar 2012, og 1,7 millioner kroner per 31. desember 2012.

Tabellen under gir en spesifisering av de beløpmessige påvirkningene standarden har hatt:

Beløp i tusen kroner	Endring 1. januar 2012	Endring 4. kvartal 2012	Avlagt regnskap i 2012	Året 2012 Effekt IAS 19	Regnskap for 2012 Omarbeidet
Resultatregnskap					
Pensjonskostnader	0	-920	9 447	-920	8 527
Netto gevinst/ (tap) på finansielle instrumenter	0	663	0	663	663
Skattekostnad	0	72	33 317	72	33 389
Resultat for perioden	0	-185	42 764	-185	42 579
Øvrige resultatelementer for perioden					
Estimatavvik pensjoner , inkl. arbeidsgiveravgift	0	-6 432	0	-6 432	-6 432
Skatt på øvrige resultatelementer	0	1 801	0	1 801	1 801
Totalresultat	0	-4 816	42 764	-4 816	37 948
Balanse					
Pensjonsforpliktelse	9 058	-6 689	12 132	-6 689	14 501
Utsatt skatt/-skattefordel	-2 536	1 873	1 536	1 873	873
Egenkapital					
Sum egenkapital	-6 522	4 816	1 218 983	4 816	1 217 277

Note 3 Viktige regnskapsestimater og vurderinger

Selskapet/konsernet utarbeider estimater og antakelser om fremtidige forhold. Disse evalueres løpende, og er basert på historiske erfaringsdata og forventninger om sannsynlige fremtidige hendelser vurdert ut i fra data som foreligger på tidspunktet for avleggelsen av regnskapet.

Det må forventes at estimatene vil avvike fra det endelige utfall, og nedenfor omtales de områdene hvor det er betydelig risiko for vesentlige endringer i balanseførte verdier i fremtidige perioder.

3.1 PENSJONSFORPLIKTELSE FOR EGNE ANSATTE

Nåverdien av netto pensjonsforpliktelser selskapet har overfor sine ansatte, avhenger av en rekke forutsetninger av økonomisk og demografisk art. Selskapet følger «Veiledningen om fastsettelse av pensjonsforutsetninger» utgitt av Norsk regnskapsstiftelse (NRS). Oppdatert veiledning utgitt 6.januar 2014 er lagt til grunn for oppdatert måling av beste estimat for påløpt forpliktelse og midler per 31.12.2013.

Ved regnskapsføring av pensjonsordninger etter IAS 19 og NRS 6 må en rekke aktuariemessige forutsetninger fastsettes. Fastsettelsen involverer betydelige elementer av skjønn og praktiske tilnærminger. Det er lagt vekt på at forutsetningene er innbyrdes konsistente. De parameterne som er av størst betydning for netto pensjonsforpliktelser, er diskonteringsrente, forutsetning om framtidig lønnsvekst, forutsetning om framtidig regulering av folketrygdens grunnbeløp (G-regulering), pensjonsregulering, forutsetninger om framtidig levealder og framtidig uttakstilbøyelighet av AFP.

Selskapet benytter seg av valgadgangen gitt av «Veiledningen for fastsettelse av pensjonsforutsetninger» til å bruke renten for foretaksobligasjoner (OMF) som diskonteringsrente med den begrunnelse at man mener at det foreligger et likvid marked for foretaksobligasjoner med lang løpetid. I denne vurderingen er det tatt hensyn til markedsvolum, bid/ask spread, prispålitelighet, omsetningsvolum- og hyppighet og utstedervolum. Pr. 31.12.2013 har man brukt en diskonteringsrente på 4,0 %.

Forutsetningene om framtidig lønnsvekst, framtidig G-regulering/pensjonsregulering er fastsatt i tråd med veiledningens konkrete anbefaling til henholdsvis 3,75 prosent (lønnsvekst) og 3,5 prosent (regulering av G/pensjoner). For den kommunale pensjonsordningen skal pensjonsreguleringen være lik G-reguleringen.

Ved måling av påløpt pensjonsforpliktelse (beste estimat) pr 31.12.2013 er det lagt til grunn nye dødelighetsforutsetninger. Selskapet har lagt til grunn dødelighetstabell K2013BE som tar

utgangspunkt i FNO sine analyser av dødeligheten i livsforsikringsbestandene i Norge og SSBs framskrivninger.

Det er lagt til grunn en framtidig uttakstilbøyelighet på 45 prosent, det vil si de som tar ut AFP ved fylte 62 år.

3.2 VIRKELIG VERDI PÅ FINANSIELLE EIENDELER OG GJELD

Finansielle eiendeler/gjeld som er klassifisert som eiendeler der endringer i virkelig verdi resultatføres, har ikke tilstrekkelig omsetning i et marked til at virkelig verdi kan leses ut fra en markedskurs. Virkelig verdi må derfor estimeres. Estimatet baseres på markedsforhold som foreligger på balansedagen. Unoterte rentepapirer prises ut i fra en rentekurve med et risikotillegg som representerer markedets prising av utsteders bransjespesifikke risiko.

Selskapet/konsernet har plassert overskuddslikviditet i rentebærende verdipapirer. Disse ble første gang registrert i balansen til virkelig verdi. Verdipapirene i porteføljen er øremerket til kategorien «Finansiell eiendel til virkelig verdi over resultatet» da de forvaltes, og deres inntjening vurderes på grunnlag av virkelig verdi. Virkelig verdi fastsettes med utgangspunkt i observerbare priser i et aktivt marked. Der slike priser ikke finnes, fastsettes virkelig verdi med utgangspunkt i en anerkjent verdsettelsesmodell basert på observerbare markedetsdata.

3.3 TAP PÅ FINANSIELLE EIENDELER

Finansielle eiendeler som ikke måles til markedsverdi, vurderes for verdifall på balansedagen. Selskapets/konsernets utlånsportefølje vurderes enkeltvis for lån hvor det er observert mislighold. Dersom det foreligger objektiv hendelse på balansedagen som har innvirkning på framtidig kontantstrøm, nedskrives lånet. I tillegg foretas det gruppevis vurdering hvert kvartal av utlån med ensartet risikoprofil.

Utlånsporteføljen har historisk vist ubetydelige tap, og har generelt meget god sikkerhet i offentlig garanti eller pant. Selskapet/konsernet har ubetydelige tapsavsetninger, slik at eventuelle fremtidige tap vil gi direkte resultat effekt.

3.4 AKTIVERT PROGRAMVARE

Ved mistanke om verdifall, foretas det nedskrivningstest for å kontrollere om bokført verdi for aktivert programvare er til stede. I den forbindelse estimeres gjenvinnbart beløp. Det foreligger usikkerhet knyttet til estimat av kontantstrømmer og diskonteringsfaktor i forbindelse med beregning av gjenvinnbart beløp.

Note 4 Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter

KLP Banken AS			KLP Banken AS konsern	
2012	2013	Tusen kroner	2013	2012
10	1 635	Netto gevinst/ tap på rentebærende verdipapirer	4 742	54 776
-7 884	-5 400	Netto gevinst/ tap finansielle derivater	-139 066	-81 947
8 076	5 222	Netto verdiendring utlån og innlån, sikringsbokføring	128 198	79 095
-663	-832	Andre finansinntekter og kostnader	48 702	-663
0	0	Netto verdiendring utlån og fordringer	1 231	-777
-461	625	Sum	43 806	50 485

Note 5 Virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser

KLP Banken AS		Tusen kroner	KLP Banken AS konsern	
31.12.2013			31.12.2013	
Balanseført verdi	Virkelig verdi		Balanseført verdi	Virkelig verdi
Finansielle eiendeler til virkelig verdi				
128 739	128 739	Rentebærende verdipapirer	2 922 819	2 922 819
14 266	14 266	Finansielle derivater	210 223	210 223
143 005	143 005	Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	3 133 042	3 133 042
Finansielle eiendeler til virkelig verdi sikring				
0	0	Utlån til Norske kommuner	6 160 311	6 181 146
454 408	442 592	Utlån til private kunder	454 408	442 592
454 408	442 592	Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi sikring	6 614 719	6 623 738
Finansielle eiendeler målt til amortisert kost				
685 368	685 368	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 534 079	1 534 079
2 442 841	2 442 841	Utlån til konsernselskaper	0	0
0	0	Utlån til norske kommuner	10 673 119	10 671 959
4 029 195	4 029 195	Utlån til private kunder	4 029 195	4 029 195
7 157 403	7 157 404	Sum finansielle eiendeler til amortisert kost	16 236 394	16 235 233
7 754 816	7 743 001	Sum finansielle eiendeler	25 984 154	25 992 013
Gjeld til kredittinstitusjoner til virkelig verdi				
17 282	17 282	Finansielle derivater	265 754	265 754
17 282	17 282	Sum finansielle forpliktelser til virkelig verdi	265 754	265 754
Gjeld til kredittinstitusjoner virkelig verdi sikring				
524 056	529 437	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	4 748 614	4 969 199
524 056	529 437	Sum finansielle forpliktelser virkelig verdi sikring	4 748 614	4 969 199
Gjeld til kredittinstitusjoner og innskudd til amortisert kost				
2 247 106	2 269 360	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	15 233 191	15 121 032
4 406 943	4 406 943	Innskudd fra kunder	4 406 943	4 406 943
6 654 050	6 676 303	Sum finansielle forpliktelser til amortisert kost	19 640 134	19 527 976
7 195 388	7 223 021	Sum finansielle forpliktelser	24 654 502	24 762 928

KLP Banken AS		Tusen kroner	KLP Banken AS konsern	
31.12.2012			31.12.2012	
Balansført verdi	Virkelig verdi		Balansført verdi	Virkelig verdi
		Finansielle eiendeler til virkelig verdi		
148 351	148 351	Rentebærende verdipapirer	4 063 485	4 063 485
0	0	Utlån til norske kommuner	33 021	33 021
11 878	11 878	Finansielle derivater	183 904	183 904
160 230	160 230	Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	4 280 410	4 280 410
		Finansielle eiendeler til virkelig verdi sikring		
0	0	Utlån til Norske kommuner	5 978 833	5 983 059
524 223	524 223	Utlån til private kunder	524 223	524 223
524 223	524 223	Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi sikring	6 503 056	6 507 282
		Finansielle eiendeler målt til amortisert kost		
392 483	392 483	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2 136 069	2 136 069
4 665 767	4 665 767	Utlån til konsernselskaper	0	0
0	0	Utlån til Norske kommuner	14 333 161	14 333 161
1 005 774	1 005 774	Utlån til private kunder	1 005 774	1 005 774
6 064 024	6 064 024	Sum finansielle eiendeler til amortisert kost	17 475 004	17 475 004
6 748 477	6 748 477	Sum finansielle eiendeler	28 258 470	28 262 696
		Gjeld til kredittinstitusjoner til virkelig verdi		
19 842	19 842	Finansielle derivater	358 770	358 770
19 842	19 842	Sum finansielle forpliktelser til virkelig verdi	358 770	358 770
		Gjeld til kredittinstitusjoner virkelig verdi sikring		
312 412	320 401	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	3 691 662	3 777 110
312 412	320 401	Sum finansielle forpliktelser virkelig verdi sikring	3 691 662	3 777 110
		Gjeld til kredittinstitusjoner og innskudd til amortisert kost		
3 030 558	3 042 286	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	20 016 742	20 042 241
2 946 196	2 946 196	Innskudd fra kunder	2 946 196	2 946 196
5 976 754	5 988 482	Sum finansielle forpliktelser til amortisert kost	22 962 938	22 988 437
6 309 008	6 328 724	Sum finansielle forpliktelser	27 013 369	27 124 316

Virkelig verdi av investeringer notert i et aktivt marked er basert på gjeldende kjøpskurs. Et finansielt instrument anses som notert i et aktivt marked dersom noterte kursen er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettjener eller reguleringsmyndighet, og disse kursene representerer faktiske og regelmessige forekommende transaksjoner på armlengdes avstand. Dersom markedet for verdipapiret ikke er aktivt, eller verdipapiret ikke er notert på børs eller tilsvarende, benytte verdsettelsesteknikker for å fastsette virkelig verdi. Disse baseres bl.a. på informasjon om nylige gjennomførte transaksjoner på forretningsmessige vilkår, henvisning til omsetning av lignende instrumenter og prising ved hjelp av eksternt innhentede rentekurver og rentedifferansekurver. Estimatenes bygger i størst mulig grad på eksterne observerbare markedsdata, og i liten grad på selskaps-spesifikk informasjon.

De ulike finansielle instrumenter prises dermed på følgende måte:

Rentebærende verdipapirer - stat

Til prising av norske statsobligasjoner benyttes Reuters som kilde. Det er Oslo Børs som leverer prisen (via Reuters). Kursene sammenlignes med kursene fra Bloomberg for å avdekke eventuelle feil.

Rentebærende verdipapirer - annet enn stat

Alle norske rentepapirer unntatt stat prises teoretisk. Det benyttes en nullkupongkurve, samt rentedifferansekurver til prisingen. Reuters og Bloomberg er kilder for kurvene.

Finansielle derivater

Disse transaksjonene verdsettes basert på gjeldende swapkurve på verdsettelsestidspunktet. Derivatavtaler skal bare benyttes for å sikre beløpsmessig balanse og legge til rette for at betalingsforpliktelser overholdes. Derivatavtaler kan bare inngås med motparter med høy kredittkvalitet.

Virkelig verdi av utlån til norske kommuner, utlån til private kunder og innskudd.

Virkelig verdi av utlån og innskudd uten rentebinding anses som tilnærmet lik bokført verdi da kontraktsbetingelsene løpende endres i takt med markedsrenten. Utlån med rentebinding verdsettes ved bruk av en verdsettelsesmodell, inkludert relevante kredittspreadjusteringer innhentet i markedet.

Virkelig verdi av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner

Alle fordringer på kredittinstitusjoner (bankinnskudd) er til flytende rente. Virkelig verdi av disse anses som tilnærmet lik bokført verdi da kontraktsbetingelsene løpende endres i takt med markedsrenten.

Virkelig verdi av gjeld til kredittinstitusjoner

Disse transaksjonene verdsettes ved bruk av en verdsettelsesmodell, inkludert relevante kredittspreadjusteringer innhentet i markedet.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Virkelig verdi i denne kategorien er fastsatt ut i fra interne verdsettelsesmodeller basert på eksterne observerbare data.

Note 6 Virkelig verdi-hierarki

KLP Banken AS			KLP Banken AS konsern	
31.12.2012	31.12.2013	Tusen kroner	31.12.2013	31.12.2012
Eiendeler				
Rentebærende verdipapirer				
148 352	128 739	Nivå 1: Verdssettelse basert på priser i et aktivt marked	128 739	148 352
0	0	Nivå 2: Verdssettelse basert på observerbare markedsdata	2 794 080	3 915 133
0	0	Nivå 3: Verdssettelse basert på annet enn observerbare markedsdata	0	0
148 352	128 739	Sum rentebærende verdipapirer	2 922 819	4 063 485
Finansielle derivater				
0	0	Nivå 1: Verdssettelse basert på priser i et aktivt marked	0	0
11 878	14 266	Nivå 2: Verdssettelse basert på observerbare markedsdata	210 223	183 904
0	0	Nivå 3: Verdssettelse basert på annet enn observerbare markedsdata	0	0
11 878	14 266	Sum finansielle derivater	210 223	183 904
160 230	143 005	Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	3 133 042	4 247 389
Forpliktelser				
Finansielle derivater (gjeld)				
0	0	Nivå 1: Verdssettelse basert på priser i et aktivt marked	0	0
19 842	17 282	Nivå 2: Verdssettelse basert på observerbare markedsdata	265 754	358 770
0	0	Nivå 3: Verdssettelse basert på annet enn observerbare markedsdata	0	0
19 842	17 282	Sum finansielle derivater (gjeld)	265 754	358 770
19 842	17 282	Sum finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi	265 754	358 770

Virkelig verdi skal være en representativ pris basert på hva tilsvarende eiendel eller forpliktelse ville vært omsatt for ved normale markedsbetingelser og forhold. Høyeste kvalitet i forhold til virkelig verdi er basert på noterte kurser i et aktivt marked. Et finansielt instrument anses som notert i et aktivt marked dersom noterte kurser er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse kursene representerer faktiske og regelmessige forekommende transaksjoner på armlengdes avstand.

- Nivå 1: Instrumenter i dette nivået henter virkelig verdi fra noterte priser i et aktivt marked for identiske eiendeler eller forpliktelser som enheten har tilgang til ved rapporteringstidspunktet. Eksempler på instrumenter i nivå 1 er børsnoterte papirer.
- Nivå 2: Instrumenter i dette nivået henter virkelig verdi fra observerbare markedsdata. Dette inkluderer priser basert på identiske instrumenter, men hvor instrumentet ikke innehar høy nok omsetningsfrekvens og derfor ikke anses som omsatt i et aktivt marked, samt priser basert på tilsvarende eiendeler og prisledende indikatorer som kan bli bekreftet fra markedsinformasjon. Eksempler instrumenter i nivå 2 er rentepapirer priset ut fra rentebaner.
- Nivå 3: Instrumenter på nivå 3 innehar ikke observerbare markedsdata eller omsettes i markeder ansett som inaktive. Prisen baseres hovedsakelig på egne beregninger hvor reell virkelig verdi kan avvike hvis instrumentet skulle blitt omsatt.

Note 7 Finansielle derivater

KLP Banken AS				Tusen kroner	KLP Banken AS konsern			
31.12.2012		31.12.2013			31.12.2013		31.12.2012	
Nominelt beløp	Virkelig verdi	Nominelt beløp	Virkelig verdi		Nominelt beløp	Virkelig verdi	Nominelt beløp	Virkelig verdi
300 000	11 878	500 000	14 266	Innlån i NOK	4 750 000	169 903	3 550 000	183 904
0	0	0	0	Innlån i valuta	433 500	40 090	0	0
0	0	0	0	Utlån	108 039	230	0	0
300 000	11 878	500 000	14 266	Sum eiendeler	5 291 539	210 223	3 550 000	183 904
0	0	0	0	Innlån i NOK	4 300 000	9 731	4 300 000	10 137
0	0	0	0	Innlån i valuta	0	0	1 528 500	30 001
510 000	19 842	510 000	16 540	Utlån	6 308 716	248 778	6 251 411	311 135
0	0	130 000	742	Plasseringer	230 000	7 245	100 000	7 497
510 000	19 842	640 000	17 282	Sum gjeld	10 838 716	265 754	12 179 911	358 770

Renteavtaler benyttes for å korrigere for skjevheter mellom selskapets utlån og innlån med hensyn til renterisikoeksponering. Alle de inngåtte avtalene er sikringsforretninger. Rentedifferansene i avtalene er således periodisert på samme måte som postene sikringsforretningene skal dekke.

Renteswapper er avtaler om bytte av rentebetingelser i en fremtidig periode. De omfatter ikke bytte av hovedstol.

Note 8 Sikringsbokføring

KLP Banken AS

31.12.2013			
Tusen kroner	Nominell verdi	Endret verdi i sikret risiko	Effektivitet
Sikringsobjekt			
Utlån til privat kunder fast rente i NOK	438 325	14 704	100,00 %
Obligasjonslån fast rente i NOK	500 000	-6 654	100,00 %
Sikringsinstrument			
Renteswap utlån fast rente i NOK	510 000	-14 704	100,00 %
Renteswap obligasjonslån i NOK	500 000	6 654	100,00 %

KLP Banken AS konsern

31.12.2013			
Tusen kroner	Nominell verdi	Endret verdi i sikret risiko	Effektivitet
Sikringsobjekt			
Utlån offentlig marked fast rente i NOK	5 921 900	225 232	110,25 %
Utlån til privat kunder fast rente i NOK	438 325	14 704	100,00 %
Obligasjonslån fast rente i NOK	4 750 000	-124 392	119,47 %
Sikringsinstrument			
Renteswap utlån offentlig marked fast rente i NOK	5 906 755	-204 284	90,70 %
Renteswap utlån privat kunder fast rente i NOK	510 000	-14 704	100,00 %
Renteswap obligasjonslån i NOK	4 750 000	104 122	83,70 %

KLP Banken AS

31.12. 2012			
Tusen kroner	Nominell verdi	Endret verdi i sikret risiko	Effektivitet
Sikringsobjekt			
Utlån til privat kunder fast rente i NOK	505 162	18 136	100,00 %
Obligasjonslån fast rente i NOK	300 000	-4 949	105,61 %
Sikringsinstrument			
Renteswap utlån fast rente i NOK	510 000	-18 136	100,00 %
Renteswap obligasjonslån i NOK	300 000	4 686	94,69 %

KLP Banken AS konsern

31.12. 2012			
Tusen kroner	Nominell verdi	Endret verdi i sikret risiko	Effektivitet
Sikringsobjekt			
Utlån offentlig marked fast rente i NOK	5 713 241	275 628	104,70 %
Utlån til privat kunder fast rente i NOK	505 162	18 136	100,00 %
Obligasjonslån fast rente i NOK	3 550 000	-154 674	115,53 %
Sikringsinstrument			
Renteswap utlån offentlig marked fast rente i NOK	5 708 062	-263 248	95,51 %
Renteswap utlån privat kunder fast rente i NOK	510 000	-18 136	100,00 %
Renteswap obligasjonslån i NOK	3 550 000	133 879	86,56 %

Sikringsinstrumentet er en renteswap. Formålet med sikringen er å sikre renterisiko.

Sikringsobjektet og sikringsinstrumentet er inngått på samme vilkår. Hovedstol, rente, løpetid og rentedatoer er identiske.

Sikringseffektiviteten blir målt ved å sammenligne akkumulert verdiendring på sikringsinstrumentet mot akkumulert verdiendring på sikringsobjektet. Verdiendringen på sikringsobjektet og sikringsinstrumentet føres over resultatet mot linjen «Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter».

Note 9 Netto renteinntekter

KLP Banken AS			KLP Banken AS konsern	
2012	2013	Tusen kroner	2013	2012
9 755	8 252	Renter på utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	29 650	38 578
222 181	224 656	Renter på utlån til kunder	734 645	836 312
258	1 842	Renter på verdipapirer	75 103	81 835
232 194	234 750	Sum renteinntekter	839 397	956 724
-26 065	0	Renter på gjeld til KLP	0	-26 065
0	0	Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	-508 636	-649 339
-192 202	-204 420	Renter på gjeld til kunder	-204 420	-192 202
0	0	Over/ underkurs på obligasjoner med fortrinnsrett	-3 893	-2 778
-3	0	Andre rentekostnader	-471	-3
-218 270	-204 420	Sum rentekostnader	-717 420	-870 387
13 924	30 330	Netto renteinntekter	121 977	86 337

Note 10 Netto provisjonsinntekter

KLP Banken AS			KLP Banken AS konsern	
2012	2013	Tusen kroner	2013	2012
14	22	Interbankprovisjon	22	14
1 197	1 617	Kortprovisjon	1 617	1 197
187	279	Betalingsformidling	279	187
3 490	6 620	Andre provisjonsinntekter	6 620	3 490
4 888	8 538	Sum provisjonsinntekter	8 538	4 888
-156	-334	Interbankprovisjon	-334	-156
-196	-393	Betalingsformidling	-393	-196
-352	-727	Sum provisjonskostnader	-727	-352
4 535	7 811	Netto provisjon	7 811	4 535

Note 11 Kategorier av finansielle eiendeler og forpliktelser

KLP Banken AS 31.12.2013					KLP Banken AS konsern 31.12.2013					
Tusen kroner					Tusen kroner					
FVK	HFO	UVS	UAM	Sum	Finansielle eiendeler	FVK	HFO	UVS	UAM	Sum
0	0	0	685 368	685 368	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	0	1 534 079	1 534 079
0	0	453 611	6 472 832	6 926 443	Utlån til og fordringer på kunder	0	0	6 613 922	14 703 109	21 317 033
0	14 266	0	0	14 266	Finansielle derivater brukt i sikring	0	210 223	0	0	210 223
0	128 739	0	0	128 739	Rentebærende verdipapirer	0	2 922 819	0	0	2 922 819
0	143 005	453 611	7 158 200	7 754 816	Sum	0	3 133 042	6 613 922	16 237 188	25 984 154

KLP Banken AS					KLP Banken AS konsern					
FVK	HFO	FVS	FAM	Sum	Finansielle forpliktelser	FVK	HFO	FVS	FAM	Sum
0	0	524 056	2 247 107	2 771 163	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	4 748 614	15 233 191	19 981 805
0	0	0	4 406 943	4 406 943	Innskudd	0	0	0	4 406 943	4 406 943
0	17 282	0	0	17 282	Finansielle derivater brukt i sikring	0	265 155	0	0	265 155
0	0	0	0	0	Finansielle derivater til virkelig verdi	0	599	0	0	599
0	17 282	524 056	6 654 050	7 195 388	Sum	0	265 754	4 748 614	19 640 134	24 654 502

KLP Banken AS 31.12.2012					KLP Banken AS konsern 31.12.2012					
Tusen kroner					Tusen kroner					
FVK	HFO	UVS	UAM	Sum	Finansielle eiendeler	FVK	HFO	UVS	UAM	Sum
0	0	0	392 483	392 483	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	0	2 136 069	2 136 069
0	0	523 298	5 672 466	6 195 764	Utlån til og fordringer på kunder	33 021	0	6 502 131	15 339 860	21 875 012
0	11 878	0	0	11 878	Finansielle derivater brukt i sikring	0	183 904	0	0	183 904
0	148 351	0	0	148 351	Rentebærende verdipapirer	0	4 063 485	0	0	4 063 485
0	160 230	523 298	6 064 949	6 748 477	Sum	33 021	4 247 389	6 502 131	17 475 929	28 258 470

KLP Banken AS					KLP Banken AS konsern					
FVK	HFO	FVS	FAM	Sum	Finansielle forpliktelser	FVK	HFO	FVS	FAM	Sum
0	0	312 412	3 030 558	3 342 970	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	3 691 662	20 016 742	23 708 404
0	0	0	2 946 196	2 946 196	Innskudd	0	0	0	2 946 196	2 946 196
0	19 842	0	0	19 842	Finansielle derivater brukt i sikring	0	354 326	0	0	354 326
0	0	0	0	0	Finansielle derivater til virkelig verdi	0	4 444	0	0	4 444
0	19 842	312 412	5 976 754	6 309 008	Sum	0	358 770	3 691 662	22 962 938	27 013 369

FVK: Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet - frivillig kategorisert
HFO: Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet - holdt for omsetning
UAM: Finansielle instrumenter til amortisert kost - utlån og fordringer

FAM: Finansielle instrumenter til amortisert kost - andre forpliktelser
UVS: Utlån virkelig verdi sikring
FVS: Forpliktelser virkelig verdi sikring

Note 12 Rentebærende verdipapirer

KLP Banken AS 31.12.2013				KLP Banken AS konsern 31.12.2013			
Tusen kroner				Tusen kroner			
Anskaffelses- kost	Urealisert gevinst/tap	OIF-renter	Markeds- verdi	Debitorkategorier	Anskaffelses- kost	Urealisert gevinst/tap	Markeds- verdi
127 725	1 014	0	128 739	Stats- og trygdeforvaltningen	127 725	1 014	128 739
0	0	0	0	Kredittforetak	2 659 619	20 128	2 686 712
0	0	0	0	Kommuneforvaltningen	98 050	8 889	107 368
127 725	1 014	0	128 739	Sum rentebærende verdipapirer	2 885 394	30 031	2 922 819

Effektiv rente: 1,39 %

Effektiv rente: 2,05 %

KLP Banken AS 31.12.2012				KLP Banken AS konsern 31.12.2012			
Tusen kroner				Tusen kroner			
Anskaffelses- kost	Urealisert gevinst/tap	OIF-renter	Markeds- verdi	Debitorkategorier	Anskaffelses- kost	Urealisert gevinst/tap	Markeds- verdi
148 342	10	0	148 352	Stats- og trygdeforvaltningen	148 342	10	148 352
0	0	0	0	Kredittforetak	3 342 548	36 760	3 387 907
0	0	0	0	Kommuneforvaltningen	515 991	9 410	527 226
148 342	10	0	148 351	Sum rentebærende verdipapirer	4 006 881	46 179	4 063 485

Effektiv rente: 1,57 %

Effektiv rente: 2,40 %

Effektiv rente er beregnet som en yield-to-maturity, det vil si at det er det konstante rentenivået man kan diskontere alle de framtidige kontantstrømmene på verdipapirene på for å få verdipapirenes samlede markedsverdi.

Note 13 Finansiell risikostyring

Organisering av risikostyringen

Bankens styre har etablert et rammeverk for risikostyring som har til hensikt å sørge for at risikoer blir identifisert, analysert og gjenstand for styring ved hjelp av policyer, rammer, rutiner og instruksjoner. Styret har vedtatt risikopolicyer som omfatter de mest sentrale enkeltrisikoen samt en overordnet risikopolicy som omfatter prinsipper, organisering, rammer m.v. for bankens samlede risiko. Risikopolicyene er av overordnet karakter og utfylles av rutiner, retningslinjer og instruksjoner fastsatt på administrativt nivå. Policyene angir hvilke avdelinger som er ansvarlig for håndtering av de ulike risikoene og omhandler også etablering av en egen risiko

kontrollfunksjon. Formålet med risikokontrollfunksjonen er blant annet å kontrollere at risikopolicyene og andre retningslinjer for risikostyring blir fulgt. Denne funksjonen utføres av avdeling for risikoanalyse og -kontroll, som har ansvar for å utarbeide periodiske risikorapporter til ledelsen og styret samt rapportere ved eventuelle brudd på policyer eller retningslinjer. Avdelingen, som har en uavhengig rolle i forhold til øvrige avdelinger, har også andre oppgaver knyttet til bankens risikostyring. Ansvar for den operative styringen av bankens likvidetsrisiko, valutarisiko og renterisiko tilligger finansavdelingen.

Note 14 Kredittrisiko

Med kredittrisiko forstås her risikoen for tap knyttet til å lånekunder, derivatmotparter, utstedere av verdipapirer og andre motparter ikke kan eller vil gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og at etablerte sikkerheter ikke dekker utestående krav. Konsernet yter lån til personkunder, norske kommuner og fylkeskommuner, kommunale foretak, interkommunale selskaper og lån til selskaper hvor lånet er garantert av norsk kommune, fylkeskommune, stat eller bank.

Lån etter type sikkerhet/eksponering (hovedstol)

Tusen kroner	KLP Banken AS		KLP Banken AS konsern	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12. 2013	31.12.2012
Utlån til privatmarkedet med pant i bolig	4 462 164	1 509 370	4 462 164	1 509 370
Utlån til kommuner og fylkeskommuner	0	0	15 794 673	18 224 818
Utlån med kommunal/fylkeskommunal garanti	0	0	769 654	1 759 958
Utlån med statsgaranti	0	0	0	13 224
Sum	4 462 164	1 509 370	21 026 492	21 507 370
Beløp som forfaller mer enn 12 måneder etter balansedato	4 346 401	1 471 561	20 544 763	20 387 974

KLP Banken-konsernet investerer også i verdipapirer utstedt av stat, kommuner og fylkeskommuner og innskudd i banker som tilfreds-stiller minstekrav til rating, samt obligasjoner med fortrinnsrett utstedt av norske kreditforetak.

Kredittkvalitet verdipapirer, bankinnskudd og derivater

Verdipapirer med ekstern kredittvurdering (Moody's) Tusen kroner	KLP Banken AS		KLP Banken AS konsern	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12. 2013	31.12.2012
AAA	130 000	150 000	2 890 000	3 610 000
Verdipapirer uten ekstern kredittvurdering Tusen kroner	KLP Banken AS		KLP Banken AS konsern	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12. 2013	31.12.2012
Verdipapirer utstedt av norske kommuner/fylkeskommuner	0	0	0	417 000
Innskudd i banker fordelt på ekstern kredittvurdering (Moody's) Tusen kroner	KLP Banken AS		KLP Banken AS konsern	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12. 2013	31.12.2012
Aa1-Aa3	352 475	253 046	560 210	1 341 999
A1-A3	331 015	137 418	973 867	785 671
Baa1	1	2 019	3	8 400
Sum	683 491	392 483	1 534 080	2 136 069

Bankkonsernet vil også kunne være eksponert mot kredittrisiko som følge av inngåtte derivatavtaler. Formålet med slike avtaler er å redusere risikoer som oppstår som følge av konsernets inn- og utlånsaktiviteter. Konsernets interne retningslinjer stiller krav til kredittverdigheten til derivatmotpartene. Samtlige derivatavtaler er inngått med motparter med minimum rating A1 (Moody's)

Note 14 Kredittrisiko (forts.)

14.1 MÅLING AV KREDITTRISIKO

Styret har vedtatt en kredittpolicy som inneholder overordnede retningslinjer, krav og rammer knyttet til kredittrisiko. Policyen slår fast at banken skal ha en lav kredittrisiko og inneholder begrensninger på typer av utlån og prinsipper for organisering og drift av bankens utlånsvirksomhet. Policyen inkluderer også en overordnet fullmaktsstruktur for utlån og øvrig motpartseksponering.

Fullmaktene innenfor offentlig sektor er knyttet til styrevedtatte rammer for en stor del av selskapets enkeltlåntakere og disse rammene avledes av en risikoklassifisering hvor de enkelte låntakere tilordnes en risikoklasse basert på et sett av faste kriterier. Det er videre fastsatt krav til styrerapportering av utnyttelse av rammene.

Kredittrisiko knyttet til verdipapirutstedere, derivatmotparter og andre motparter innenfor finansområdet er også begrenset av styrevedtatte rammer på enkeltmotparter. Disse rammene er basert på motpartens soliditet og andre vurderinger av motpartenes kredittverdighet.

14.2 KONTROLL OG BEGRENSNING AV KREDITTRISIKO

Ved behandling av alle nye lånesøknader innenfor offentlig sektor kontrolleres det om kundens kredittramme er større enn summen av omsøkt lånebeløp og løpende lån. I kredittpolicyen omtalt ovenfor er det fastsatt krav til rapportering til styret om utnyttelse av rammene. Eventuelle overskridelser av rammene skal uansett rapporteres til selskapets styre. Innenfor personmarkedet ytes kun lån med pant i bolig- og fritidseiendom. I lånesaksbehandlingen vurderes låntagers betjeningsevne og panteobjektets verdi, og lån ytes kun innenfor fastsatte rammer og fullmakter.

14.3 MAKSIMAL EKSPONERING MOT KREDITTRISIKO

Maksimumseksponering måles som summen av hovedstol og påløpt rente. Det utveksles ikke kontant- eller verdipapirsikkerhet eller utføres andre kredittforbedringer. Tabellen under viser maksimumseksponeringen for morbank og konsernet.

Maksimal eksponering mot kredittrisiko

Tusen kroner	KLP Banken AS		KLP Banken AS konsern	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12. 2013	31.12.2012
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	3 128 209	5 058 250	1 533 088	3 587 865
Utlån til og fordringer på kunder	4 468 898	1 511 861	21 135 910	21 634 513
Rentebærende verdipapirer	130 000	150 000	2 895 500	4 034 724
Finansielle derivater	14 266	11 879	210 223	183 904
SUM	7 741 373	6 731 990	25 774 721	29 441 006

14.4 UTLÅN SOM ER FORFALT ELLER NEDSKREVET

Banken har svært lave tap, jf note 18, og anser alle fordringer som tilfredsstillende sikret.

Utlån som er forfalt eller nedskrevet

Tusen kroner	KLP Banken AS		KLP Banken AS konsern	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12. 2013	31.12.2012
Hovedstol på lån med betalinger med 1-30 dagers mislighold	121 439	28 467	681 109	573 426
Hovedstol på lån med betalinger med 31-90 dagers mislighold	25 005	4 957	25 005	21 846
Hovedstol på lån med betalinger med mer enn 90 dagers mislighold	9 661	6 854	9 661	47 754
Sum lån som er forfalt	156 105	40 278	715 775	643 026
Relevant sikkerhet eller garantier	156 105	40 278	715 775	643 026
Utlån som er nedskrevet	0	0	0	0

14.5 KONSENTRASJON AV KREDITTRISIKO

En stor del av konsernets utlån ved årsskiftet var knyttet til finansiering av offentlig sektor og porteføljen har følgelig høy konsentrasjon mot én enkelt sektor. Den underliggende kredittrisikoen mot denne sektoren er imidlertid så vidt lav at det neppe lar seg gjøre å redusere denne konsentrasjonen uten å øke samlet risiko i porteføljen. Konsentrasjonen mot norsk offentlig sektor oppleves følgelig ikke som en risikomessig utfordring. Konsentrasjonen mot enkeltlåntakere er begrenset av individuelle styrefastsatte rammer.

Lån til konsernets største låntager per 31. desember 2013 var på omlag 2,9 prosent av konsernets totale utlån.

Note 15 Markedsrisiko

Med markedsrisiko forstås her risiko for redusert virkelig verdi av bankens egenkapital som følge av svingninger i markedspriser for bankens eiendeler og gjeld. Endringer i kredittmarginer er ekskludert idet dette faller inn under begrepet kredittisiko.

Konsernet er eksponert mot markedsrisiko som følge av konsernets inn- og utlånsvirksomhet og forvaltning av konsernets likviditet. Eksponeringen er imidlertid begrenset til renterisiko og valutarisiko. Renterisiko oppstår som følge av forskjeller i tidspunkt for renteregulering for selskapets eiendeler og gjeld. Risikoen knyttet til slike ubalanser reduseres ved hjelp av derivatkontrakter. Selskapet har ett lån i svenske kroner, mens alle øvrige innlån er i norske kroner. Hele utlånsporteføljen består av lån i norske kroner. Risikoen knyttet til endringer i valutakurser reduseres tilnærmet i sin helhet ved hjelp av derivatkontrakter.

15.1 MÅLING AV MARKEDSRISIKO

Renterisiko måles som verdiendring ved ett prosentpoengs endring i alle renter. Valutarisiko måles som verdiendring ved 10 prosent

ugunstig valutakursendring i alle valutaer.

15.2 RENTERISIKO

Markedsrisikopolicyen er konsernets overordnede retningslinjer, krav og rammer knyttet til markedsrisiko. Policyen slår fast at markedsrisikoen skal søkes redusert slik at den samlede markedsrisikoen er lav. Det fremgår videre at konsernet ikke aktivt skal ta posisjoner som eksponerer konsernet for markedsrisiko. Videre er det i policyen fastsatt rammer for renterisiko både for den samlede renterisikoen for uendelig tidshorisont og for rullerende 12-månedersperioder. Rammene er satt i forhold til ansvarlig kapital, og nivået på rammene skal sikre at den vedtatte lave markedsrisikoprofilen etterleveres. Det operative ansvaret for styring av selskapets markedsrisiko tilligger finansavdelingen. Avdeling for risikoanalyse og -kontroll rapporterer selskapets faktiske eksponering i forhold til rammer etter retningslinjer fastsatt av styret.

Tabellen nedenfor viser reprisingstidspunkt for morbankens og konsernets rentebærende eiendeler og gjeld.

Renterisiko KLP Banken AS

Reprisingstidspunkt for rentebærende eiendeler og gjeld per 31. desember 2013

Tusen kroner	Sum Hovedstol	Inntil 1 mnd	Fra 1 mnd til 3 mnd	Fra 3 mnd til 12 mnd	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år
Utlån	4 462 164	4 982	4 025 783	120 493	212 383	98 523
Verdipapirer	130 000	0	0	130 000	0	0
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	3 123 491	3 123 491	0	0	0	0
Sum	7 715 655	3 128 473	4 025 783	250 493	212 383	98 523
Gjeld til innskyttere	4 406 422	4 406 422	0	0	0	0
Gjeld til finansinstitusjoner	0	0	0	0	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	2 750 000	300 000	1 950 000	0	500 000	0
Sum	7 156 422	4 706 422	1 950 000	0	500 000	0
Gap	559 233	-1 577 949	2 075 783	250 493	-287 617	98 523
Finansielle derivater	0	-155 000	295 000	-275 000	245 000	-110 000
Nettogap	559 233	-1 732 949	2 370 783	-24 507	-42 617	-11 477

Renterisiko KLP Banken AS konsern

Reprisingstidspunkt for rentebærende eiendeler og gjeld per 31. desember 2013

Tusen kroner	Sum Hovedstol	Inntil 1 mnd	Fra 1 mnd til 3 mnd	Fra 3 mnd til 12 mnd	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år
Utlån	21 026 492	8 122 493	6 019 790	1 542 579	3 479 779	1 861 850
Verdipapirer	2 890 000	866 000	1 794 000	130 000	100 000	0
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	1 534 079	1 534 079	0	0	0	0
Sum	25 450 571	10 522 572	7 813 790	1 672 579	3 579 779	1 861 850
Gjeld til innskyttere	4 406 422	4 406 422	0	0	0	0
Gjeld til finansinstitusjoner	0	0	0	0	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	19 732 500	1 300 000	13 682 500	0	4 000 000	750 000
Sum	24 138 922	5 706 422	13 682 500	0	4 000 000	750 000
Gap	1 311 649	4 816 150	-5 868 710	1 672 579	-420 221	1 111 850
Finansielle derivater	0	-5 638 190	7 466 498	-1 069 534	372 854	-1 131 628
Nettogap	1 311 649	-822 040	1 597 788	603 045	-47 367	-19 778

Konsernets rentefølsomhet per 31. desember 2013, målt som verdiendring ved ett prosentpoengs endring i alle renter utgjorde 1 million NOK.

Note 15 Markedsrisiko (forts.)

Renterisiko KLP Banken AS

Reprisingtidspunkt for rentebærende eiendeler og gjeld per 31. desember 2012

Tusen kroner	Sum Hovedstol	Inntil 1 mnd	Fra 1 mnd til 3 mnd	Fra 3 mnd til 12 mnd	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år
Utlån	1 509 370	0	1 004 239	0	391 821	113 310
Verdipapirer	150 000	0	0	150 000	0	0
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	5 052 483	392 483	4 660 000	0	0	0
Sum	6 711 853	392 483	5 664 239	150 000	391 821	113 310
Gjeld til innskyttere	2 946 196	2 946 196	0	0	0	0
Gjeld til finansinstitusjoner	0	0	0	0	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	3 320 000	1 260 000	1 760 000	0	300 000	0
Sum	6 266 196	4 206 196	1 760 000	0	300 000	0
Gap	445 657	-3 813 713	3 904 239	150 000	91 821	113 310
Finansielle derivater	0	45 000	165 000	0	-100 000	-110 000
Nettogap	445 657	-3 768 713	4 069 239	150 000	-8 179	3 310

Renterisiko KLP Banken AS konsern

Reprisingtidspunkt for rentebærende eiendeler og gjeld per 31. desember 2012

Tusen kroner	Sum Hovedstol	Inntil 1 mnd	Fra 1 mnd til 3 mnd	Fra 3 mnd til 12 mnd	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år
Utlån	21 507 370	10 828 855	3 709 601	963 767	3 730 205	2 274 942
Verdipapirer	4 027 000	841 000	2 936 000	150 000	0	100 000
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	2 136 070	2 136 070	0	0	0	0
Sum	27 670 440	13 805 925	6 645 601	1 113 767	3 730 205	2 374 942
Gjeld til innskyttere	2 946 196	2 946 196	0	0	0	0
Gjeld til finansinstitusjoner	0	0	0	0	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	23 501 500	2 260 000	17 691 500	0	2 800 000	750 000
Sum	26 447 696	5 206 196	17 691 500	0	2 800 000	750 000
Gap	1 222 744	8 599 729	-11 045 899	1 113 767	930 205	1 624 942
Finansielle derivater	0	-5 484 186	8 233 522	-192 689	-935 014	-1 621 633
Nettogap	1 222 744	3 115 543	-2 812 377	921 078	-4 809	3 309

15.3 VALUTARISIKO

Konsernet har ett innlån i fremmed valuta pålydende 500.000.000 SEK i KLP Kommunekreditt AS. Valutaeksponeringen som følger av innlånet er i sin helhet sikret ved hjelp av en swapavtale og bankkonsernet har følgelig ikke netto eksponering mot valutarisiko.

Note 16 Likviditetsrisiko

Med likviditetsrisiko forstås risikoen for at banken ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering.

16.1 STYRING AV LIKVIDITETSRISIKO

For konsernet er det etablert en likviditetspolicy som inneholder prinsipper, retningslinjer, krav og rammer som gjelder for styring av likviditetsrisikoen. Policyen inneholder ulike krav og rammer for å etterleve den ønskede likviditetsrisikoprofilen, herunder

mål for innskuddsdekning, rammer for refinansieringsbehov for ulike tidshorisonter og krav til likviditetsbuffer. Styret har videre vedtatt en beredskapsplan for likviditetskriser som del av likviditetspolicyen. I tillegg til krav på konsernnivå er det etablert egne spesifikke krav for datterselskaper, herunder krav til stadig positiv kontantstrøm, rammer for refinansieringsbehov og krav til likviditetsreserve og trekkrettighet. Det operative ansvaret for styring av selskapets likviditetsrisiko tilligger Finansavdelingen. Avdeling for risikoanalyse og -kontroll rapporterer selskapets faktiske eksponering i forhold til rammer etter retningslinjer fastsatt av styret.

16.2 FORFALLSANALYSE

Tabellene nedenfor viser forfallsanalyse av konsernets eiendeler og gjeld inkludert stipulerte renter.

Likviditetsrisiko KLP Banken AS

Forfallsanalyse for eiendeler og forpliktelser per 31. desember 2013:

Tusen kroner	Sum	Udefinert	Inntil 1 mnd	Fra 1 mnd til 3 mnd	Fra 3 mnd til 12 mnd	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år
Utlån	6 892 329	0	25 398	51 073	234 883	1 255 185	5 325 789
Verdipapirer	130 000	0	0	0	130 000	0	0
Fordringer på kredittinstitusjoner	3 141 833	685 368	5505	2 451 010	0	0	0
Sum	10 164 212	685 368	30 903	2 502 083	364 883	1 255 185	5 325 789
Gjeld til innskyttere	4 406 422	4 406 422	0	0	0	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	3 238 640	0	2 198	311 224	1 114 841	1 810 378	0
Finansielle derivater	5 696	0	2 500	306	876	-4 777	6 791
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0	0	0
Sum	7 650 758	4 406 422	4 698	311 530	1 115 717	1 805 601	6 791
Netto kontantstrøm	2 513 454	-3 721 054	26 206	2 190 554	-750 834	-550 415	5 318 998

Likviditetsrisiko KLP Banken AS konsern

Forfallsanalyse for eiendeler og forpliktelser per 31. desember 2013:

Tusen kroner	Sum	Udefinert	Inntil 1 mnd	Fra 1 mnd til 3 mnd	Fra 3 mnd til 12 mnd	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år
Utlån	29 629 415	0	140 128	262 844	1 586 244	6 597 486	21 042 712
Verdipapirer	3 102 210	0	4 833	10 030	228 315	2 757 341	101 691
Fordringer på kredittinstitusjoner	1 534 079	1 534 079	0	0	0	0	0
Sum	34 265 704	1 534 079	144 961	272 874	1 814 559	9 354 827	21 144 403
Gjeld til innskyttere	4 406 422	4 406 422	0	0	0	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	21 486 751	0	7 506	370 649	2 444 701	17 844 896	819 000
Finansielle derivater	207 115	0	38 565	-521	8 465	101 693	58 913
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0	0	0
Sum	26 100 288	4 406 422	46 071	370 128	2 453 166	17 946 589	877 913
Netto kontantstrøm	8 165 416	-2 872 343	98 891	-97 253	-638 607	-8 591 761	20 266 490

Likviditetsrisiko KLP Banken AS

Forfallsanalyse for eiendeler og forpliktelser per 31. desember 2012:

Tusen kroner	Sum	Udefinert	Inntil 1 mnd	Fra 1 mnd til 3 mnd	Fra 3 mnd til 12 mnd	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år
Utlån	1 869 800	0	7 212	14 095	64 035	350 595	1 433 862
Verdipapirer	150 000	0	0	0	150 000	0	0
Fordringer på kredittinstitusjoner	5 085 999	392 483	11172	4 682 344	0	0	0
Sum	7 105 799	392 483	18 384	4 696 439	214 035	350 595	1 433 862
Gjeld til innskyttere	2 946 196	2 946 198	0	0	0	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	3 503 061	0	368 232	12 062	1 808 795	1 313 971	0
Finansielle derivater	16 103	0	1 113	651	2 310	4 111	7 917
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0	0	0
Sum	6 465 360	2 946 198	369 345	12 713	1 811 105	1 318 082	7 917
Netto kontantstrøm	640 439	-2 553 715	-350 961	4 683 726	-1 597 070	-967 487	1 425 945

Likviditetsrisiko KLP Banken AS konsern

Forfallsanalyse for eiendeler og forpliktelser per 31. desember 2012:

Tusen kroner	Sum	Udefinert	Inntil 1 mnd	Fra 1 mnd til 3 mnd	Fra 3 mnd til 12 mnd	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år
Utlån	29 597 594	0	105 318	279 979	1 423 829	7 002 851	20 785 617
Verdipapirer	4 870 715	0	5 257	436 201	272 195	2 700 243	1 456 819
Fordringer på kredittinstitusjoner	2 151 542	2 140 370	11 172	0	0	0	0
Sum	36 619 852	2 140 370	121 747	716 180	1 696 024	9 703 094	22 242 437
Gjeld til innskyttere	2 946 196	2 946 196	0	0	0	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	25 266 429	0	374 107	1 173 619	3 305 308	19 558 396	855 000
Finansielle derivater	308 459	0	40 379	16 951	27 724	161 937	61 468
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0	0	0
Sum	28 521 084	2 946 196	414 486	1 190 570	3 333 031	19 720 332	916 468
Netto kontantstrøm	8 098 768	-805 826	-292 739	-474 390	-1 637 007	-10 017 239	21 325 969

Note 17 Utlån og fordringer

KLP Banken AS		Tusen kroner	KLP Banken AS konsern	
31.12.12	31.12.13		31.12.13	31.12.12
		Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		
392 483	685 368	Bankinnskudd	1 534 079	2 136 067
4 660 000	2 440 000	Hovedstol på utlån til konsernselskaper	0	0
0	0	Påløpte renter på bankinnskudd	0	2
5 767	2 841	Påløpte renter på utlån til konsernselskaper	0	0
5 058 250	3 128 209	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 534 079	2 136 069
		Utlån til og fordringer på kunder		
1 509 370	4 462 164	Hovedstol på utlån til kunder	21 026 492	21 507 370
300	522	Overtrekk brukskonto	522	300
-9	-9	Individuelle nedskrivninger	-9	-9
2 200	6 222	Påløpte renter	108 906	126 852
0	0	Over-/underkurs	-37 979	-40 809
18 136	14 704	Virkelig verdi sikring	219 101	281 308
1 529 997	4 483 602	Utlån til og fordringer på kunder	21 317 032	21 875 012

Note 18 Tap på utlån i personmarkedet

KLP Banken AS		Tusen kroner	KLP Banken AS konsern	
2012	2013		2013	2012
0	0	Konstaterte tap	0	0
0	0	Tilbakeføring av tidligere nedskrivninger	0	0
0	0	Endring individuelle nedskrivninger	0	0
0	0	Endring gruppevisse nedskrivninger	0	0
0	0	Sum tap på utlån	0	0
6 854	9 661	Brutto misligholdte over 90 dager	9 661	6 854
0	0	Brutto øvrige tapsutsatte	0	0

Dette gjelder boliglån. Det forventes ikke tap eller nedskrivninger på misligholdte lån til offentlig sektor.

Note 19 Finansielle eiendeler og gjeld som er gjenstand for netto oppgjør

KLP Banken AS 31.12.2013				Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
Tusen kroner	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Brutto eiendeler /gjeld som er presentert netto	Balanseført verdi	Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Netto balanseført verdi
EIENDELER						
Finansielle derivater	14 266	0	14 266	-14 266	0	0
Sum	14 266	0	14 266	-14 266	0	0

GJELD						
Finansielle derivater	17 282	0	17 282	-14 266	-1 858	1 158
Sum	17 282	0	17 282	-14 266	-1 858	1 158

KLP Banken AS konsern 31.12.2013				Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
Tusen kroner	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Brutto eiendeler /gjeld som er presentert netto	Balanseført verdi	Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Netto balanseført verdi
EIENDELER						
Finansielle derivater	210 223	0	210 223	-137 147	0	73 076
Sum	210 223	0	210 223	-137 147	0	73 076

GJELD						
Finansielle derivater	265 754	0	265 754	-137 147	-1 858	126 749
Sum	265 754	0	265 754	-137 147	-1 858	126 749

KLP Banken AS 31.12.2012				Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
Tusen kroner	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Brutto eiendeler /gjeld som er presentert netto	Balanseført verdi	Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Netto balanseført verdi
EIENDELER						
Finansielle derivater	11 878	0	11 878	-11 878	0	0
Sum	11 878	0	11 878	-11 878	0	0

GJELD						
Finansielle derivater	19 842	0	19 842	-11 878	-18 419	-10 455
Sum	19 842	0	19 842	-11 878	-18 419	-10 455

KLP Banken AS konsern 31.12.2012				Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
Tusen kroner	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Brutto eiendeler /gjeld som er presentert netto	Balanseført verdi	Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Netto balanseført verdi
EIENDELER						
Finansielle derivater	183 904	0	183 904	-183 904	0	0
Sum	183 904	0	183 904	-183 904	0	0

GJELD						
Finansielle derivater	358 770	0	358 770	-183 904	-20 190	154 676
Sum	358 770	0	358 770	-183 904	-20 190	154 676

Formålet med noten er å vise den potensielle effekten av netting avtaler i KLP Bank konsernet. Notene viser derivatposisjoner i balansen.

Note 20 Verdpapirgjeld - børsnoterte obligasjoner med fortrinnsrett og sertifikater

KLP Banken AS							31.12.2013
Tusen kroner	Pålydende	Valuta	Rente	Utstedt	Forfall	Påløpte renter	Bokført verdi
Sertifikatlån	300 000	NOK	Flytende	21.03.2013	21.03.2014	142	300 142
Sertifikatlån	300 000	NOK	Flytende	11.06.2013	11.06.2014	340	300 340
Sertifikatlån	150 000	NOK	Flytende	30.08.2013	29.08.2014	265	150 265
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	27.04.2012	27.04.2015	1 587	301 587
Obligasjonslån	300 000	NOK	Fast	15.06.2012	15.06.2017	7 726	307 726
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	24.08.2012	24.08.2015	891	300 891
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	15.11.2012	16.11.2016	1 111	301 111
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	14.05.2013	13.05.2016	947	300 947
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	31.05.2013	28.11.2014	547	300 547
Obligasjonslån	200 000	NOK	Fast	03.10.2013	03.10.2018	1 761	201 761
Amortisering / verdijusteringer							5 846
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av sertifikatlån og obligasjonslån							2 771 163

KLP Banken AS							31.12.2012
Tusen kroner	Pålydende	Valuta	Rente	Utstedt	Forfall	Påløpte renter	Bokført verdi
Sertifikatlån	360 000	NOK	Flytende	18.01.2012	18.01.2013	1 725	361 725
Sertifikatlån	360 000	NOK	Flytende	14.05.2012	14.05.2013	1 109	361 109
Sertifikatlån	300 000	NOK	Flytende	01.06.2012	31.05.2013	635	300 635
Sertifikatlån	300 000	NOK	Fast	05.07.2012	05.04.2013	1 701	301 701
Sertifikatlån	300 000	NOK	Flytende	09.07.2012	09.07.2013	1 659	301 659
Obligasjonslån	500 000	NOK	Flytende	12.03.2012	11.06.2013	709	500 709
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	27.04.2012	27.04.2015	1 669	301 669
Obligasjonslån	300 000	NOK	Fast	15.06.2012	15.06.2017	7 726	307 726
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	24.08.2012	24.08.2015	963	300 963
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	15.11.2012	16.11.2016	1 281	301 281
Amortisering / verdijusteringer							3 794
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av sertifikatlån og obligasjonslån							3 342 970

KLP Banken AS konsern							31.12.2013
Tusen kroner	Pålydende	Valuta	Rente	Utstedt	Forfall	Påløpte renter	Bokført verdi
ISIN kode							
N00010585185	4 300 000	NOK	Flytende	15.09.2010	15.09.2015	3 918	4 303 918
N00010592900	750 000	NOK	Fast	15.12.2010	15.12.2020	1 607	751 607
N00010609795	999 000	NOK	Flytende	20.05.2011	20.05.2014	2 238	1 001 238
N00010624778	2 500 000	NOK	Fast	15.09.2011	15.05.2015	55 377	2 555 377
XS0747335494	500 000	SEK	Flytende	17.02.2012	17.02.2015	925	434 425 ¹⁾
N00010642192	1 000 000	NOK	Flytende	13.04.2012	13.04.2016	4 608	1 004 608
N00010662307	3 000 000	NOK	Flytende	26.10.2012	10.11.2017	8 798	3 008 798
N00010663180	2 000 000	NOK	Flytende	15.11.2012	16.11.2016	4 840	2 004 840
N00010675952	1 000 000	NOK	Fast	02.05.2013	19.05.2017	15 041	1 015 041
N00010675978	1 000 000	NOK	Flytende	15.05.2013	15.05.2018	2 611	1 002 611
Amortisering / verdijusteringer							128 180
Sum utstedte obligasjoner med fortrinnsrett							17 210 642

¹⁾ Utbetalt 500 mill NOK i januar 2012.

KLP Banken AS konsern							31.12.2013
Tusen kroner	Pålydende	Valuta	Rente	Utstedt	Forfall	Påløpte renter	Bokført verdi
Sertifikatlån	300 000	NOK	Flytende	21.03.2013	21.03.2014	142	300 142
Sertifikatlån	300 000	NOK	Flytende	11.06.2013	11.06.2014	340	300 340
Sertifikatlån	150 000	NOK	Flytende	30.08.2013	29.08.2014	265	150 265
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	27.04.1202	27.04.2015	1 587	301 587
Obligasjonslån	300 000	NOK	Fast	15.06.2012	15.06.2017	7 726	307 726
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	24.08.2012	24.08.2015	891	300 891
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	15.11.2012	16.11.2016	1 111	301 111
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	14.05.2013	13.05.2016	947	300 947
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	31.05.2013	28.11.2014	547	300 547
Obligasjonslån	200 000	NOK	Fast	03.10.2013	03.10.2018	1 761	201 761
Amortisering / verdijusteringer							5 846
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av sertifikatlån og obligasjonslån							2 771 163
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer							19 981 805

KLP Banken AS konsern							31.12.2012
Tusen kroner	Pålydende	Valuta	Rente	Utstedt	Forfall	Påløpte renter	Bokført verdi
ISIN kode							
N00010585185	4 300 000	NOK	Flytende	15.09.2010	15.09.2015	4 031	4 304 031
N00010592892	1 103 000	NOK	Flytende	10.12.2010	10.12.2013	1 490	1 104 490
N00010592900	750 000	NOK	Fast	15.12.2010	15.12.2020	1 607	751 607
XS0605180412	1 250 000	SEK	Flytende	15.03.2011	15.03.2013	765	1 095 765
N00010609795	4 000 000	NOK	Flytende	20.05.2011	20.05.2014	10 313	4 010 313
N00010624778	2 500 000	NOK	Fast	15.09.2011	15.05.2015	55 377	2 555 377
XS0747335494	500 000	SEK	Flytende	17.02.2012	17.02.2015	959	434 459
N00010642192	1 000 000	NOK	Flytende	13.04.2012	13.04.2016	5 092	1 005 092
N00010662307	3 000 000	NOK	Flytende	26.10.2012	10.11.2017	12 898	3 012 898
N00010663180	2 000 000	NOK	Flytende	15.11.2012	16.11.2016	5 797	2 005 797
Amortisering / verdijusteringer							85 605
Sum utstedte obligasjoner med fortrinnsrett							20 365 434

Tusen kroner	Pålydende	Valuta	Rente	Utstedt	Forfall	Påløpte renter	Bokført verdi
Sertifikatlån	360 000	NOK	Flytende	18.01.2012	18.01.2013	1 725	361 725
Sertifikatlån	360 000	NOK	Flytende	14.05.2012	14.05.2013	1 109	361 109
Sertifikatlån	300 000	NOK	Flytende	01.06.2012	31.05.2013	635	300 635
Sertifikatlån	300 000	NOK	Fast	05.07.2012	05.04.2013	1 701	301 701
Sertifikatlån	300 000	NOK	Flytende	09.07.2012	09.07.2013	1 659	301 659
Obligasjonslån	500 000	NOK	Flytende	12.03.2012	11.06.2013	709	500 709
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	27.04.2012	27.04.2015	1 669	301 669
Obligasjonslån	300 000	NOK	Fast	15.06.2012	15.06.2017	7 726	307 726
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	24.08.2012	24.08.2015	963	300 963
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	15.11.2012	16.11.2016	1 281	301 281
Amortisering / verdijusteringer							3 794
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av sertifikatlån og obligasjonslån							3 342 970
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer							23 708 404

Note 21 Innskudd fra kunder

KLP Banken AS			KLP Banken AS konsern	
31.12.2012	31.12.2013	Tusen kroner	31.12.2013	31.12.2012
2 946 196	4 406 943	Innskudd fra kunder uten avtalt løpetid	4 406 943	2 946 196
2 946 196	4 406 943	Sum innskudd fra kunder uten avtalt løpetid	4 406 943	2 946 196
Kundeinnskudd fordelt på kundegrupper				
2 734 426	3 711 533	Innskudd fra kunder person marked	3 711 533	2 734 426
211 770	695 410	Innskudd fra kunder offentlig marked	695 410	211 770
2 946 196	4 406 943	Sum innskudd fra kunder	4 406 943	2 946 196

Note 22 Aksjer i konsernselskap

Millioner kroner	Kontor- og foretningsadresse	Bokført verdi 31.12.2012	Bokført verdi 31.12.2013	Eierandel %	EK ved 1. gangs anskaffelse	Anskaffelses- kost	Ekenkap. transaksjon	Nedskrivning
Foretak i samme konsern:								
KLP Kreditt AS	Beddingen 9, 7014 Trondheim	156,5	0,0	100	869,6	869,6	-869,6	0,0
KLP BK Prosjekt AS	Beddingen 9, 7014 Trondheim	0,0	1,0	100	1,0	1,0	0,0	0,0
KLP Kommunekreditt AS	Beddingen 9, 7014 Trondheim	675,0	675,0	100	50,0	50,0	625,0	0,0
Sum		831,5	676,0		920,6	920,6	-244,6	0,0

KLP Kreditt AS er avviklet i 2013.

Konsernbidrag:

Tusen kroner	2013	2012
Mottatt konsernbidrag fra KLP Kommunekreditt AS	30 600	0
Mottatt konsernbidrag fra KLP Kreditt AS	0	735
Inntekter av eierinteresser i konsernselskap	30 600	735

Note 23 Driftsmidler

KLP Banken AS			KLP Banken AS konsern	
31.12.2012	31.12.2013	Tusen kroner	31.12.2013	31.12.2012
272	272	Anskaffelseskost 01.01	1 270	1 270
0	505	Anskaffet i perioden	183	0
0	0	Avgang i perioden (avvikling KLP K)	-676	0
272	777	Anskaffelseskost 31.12	777	1 270
-50	-122	Akk. avskrivninger tidligere år	-798	-636
-71	-74	Årets avskrivninger	-74	-161
0	0	Akk.avskrivninger (avvikling KLP K)	676	0
150	581	Bokført verdi	581	472

Note 24 Immaterielle eiendeler

KLP Banken AS			KLP Banken AS konsern	
31.12.2012	31.12.2013	Tusen kroner	31.12.2013	31.12.2012
25 376	26 976	Anskaffelseskost 01.01	26 976	25 376
1 600	2 166	Tilgang	2 166	1 600
0	0	Avgang	0	0
26 976	29 142	Anskaffelseskost 31.12	29 142	26 976
-3 856	-5 762	Akkumulerte avskrivninger tidligere år	-5 762	-3 856
-1 906	-2 282	Årets ordinære avskrivninger	-2 282	-1 906
0	0	Nedskrivning	0	0
21 214	21 098	Bokført verdi	21 098	21 214

7 år

Avskrivningstid

7 år

Note 25 Kapitaldekning

KLP Banken AS			KLP Banken AS konsern			
31.12.2012	2012 etter prinsippendring	31.12.2013	Tusen kroner	31.12.2013	2012 etter prinsippendring	31.12.2012
1 168 663	1 166 958	1 190 000	Aksjekapital og overkursfond	1 190 000	1 156 370	1 158 076
25 788	25 788	51 580	Annen egenkapital	100 171	60 907	60 907
1 194 451	1 192 746	1 241 580	Sum egenkapital	1 290 171	1 217 277	1 218 983
-21 214	-21 214	-21 098	Fradrag goodwill og andre immatrielle eiendeler	-21 098	-21 214	-21 214
-7 766	-8 429	-5 140	Utsatt skattefordel	0	0	0
1 165 471	1 163 103	1 215 342	Kjernekapital	1 269 073	1 196 063	1 197 769
0	0	0	Tilleggskapital	0	0	0
0	0	0	Tilleggskapital	0	0	0
1 165 471	1 192 746	1 215 342	Sum tellende ansvarlig kapital	1 269 073	1 196 063	1 197 769
594 636	594 636	580 221	Kapitalkrav	518 050	476 921	476 921
570 835	598 110	635 121	Overskudd av ansvarlig kapital	751 023	719 142	720 848
			Beregningsgrunnlag kredittrisiko:			
5 056 411	5 056 411	4 037 722	Institusjoner	394 712	713 342	713 342
0	0	0	Lokale og regionale myndigheter	3 388 172	3 964 218	3 964 218
552 376	552 376	0	Offentlige eide foretak	0	2 439	2 439
0	0	0	Stater	0	2 645	2 645
649 286	649 286	2 088 362	Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	2 088 362	649 286	649 286
26 619	26 619	46 608	Forfalte engasjementer	46 608	26 619	26 619
0	0	0	Andeler verdipapirfond	0	0	0
0	0	0	Obligasjoner med fortrinnsrett	279 408	338 791	338 791
831 667	831 667	676 581	Øvrige engasjementer	581	472	472
7 116 359	7 116 359	6 849 273	Beregningsgrunnlag kredittrisiko	6 197 842	5 697 812	5 697 812
569 309	569 309	547 942	Kredittrisiko	495 827	455 825	455 825
25 327	25 327	28 551	Operasjonell risiko	22 215	21 096	21 096
594 636	594 636	576 493	Samlet kapitalkrav eiendeler	518 042	476 921	476 921
15,7 %	15,6 %	16,8 %	Kjernekapitaldekning prosent	19,6 %	20,1 %	20,1 %
0,0 %	0,0 %	0,0 %	Tilleggskapital prosent	0,0 %	0,0 %	0,0 %
15,7 %	15,6 %	16,8 %	Kapitaldekning prosent	19,6 %	20,1 %	20,1 %
			Kjernekapital	Tilleggskapital	Ansvarlig kapital	
Minstekrav uten buffere			4,5 %	3,5 %	8,0 %	
Bevaringsbuffer (fom. 01.07.2013)			2,5 %	0,0 %	2,5 %	
Systemrisikobuffer (fom. 01.07.2013)			2,0 %	0,0 %	2,0 %	
Gjeldende kapitalkrav ink buffere			9,0 %	3,5 %	12,5 %	

Basel II-regelverket er benyttet ved beregning av kapitaldekningen.

Note 26 Skatt

KLP Banken AS			KLP Banken AS konsern			
2012	2012 etter prinsippendring	2013	Tusen kroner	2013	2012 etter prinsippendring	2012
31 432	31 688	54 209	Regnskapsmessig resultat før skatt	86 959	83 687	83 430
Andre resultatkomponenter:						
0	6 432	-2 085	Estimatavvik pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler	-2 085	6 432	0
0	-9 058	0	Nullstilling av korridor, IB effekt 010112	0	-9 058	0
Forskjeller mellom regnskapsmessig- og skattemessig resultat:						
-40 612	-40 612	-48 830	Tilbakeføring av resultatandel vedr. investering i datterselskap	0	0	0
0	0	0	Tilbakeføring av verdiøkning finansielle eiendeler	-33 312	-54 828	-54 828
0	0	-30 600	Andre fradrag (mottatt konsernbidrag i løpet av året)	0	0	0
-62	-62	-1 635	Tilbakeføring av verdiøkning finansielle eiendeler	0	0	0
-538	-538	116	Andre permanente forskjeller	-2 224	445	445
0	0	8 286	Andre tillegg (sakskostnader)	8 286	0	0
4 687	7 056	5 570	Endring i forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig inntekt	4 164	9 335	6 966
-5 094	-5 094	-14 969	Skattemessig resultat	61 788	36 013	36 013
735	735	30 600	Mottatt konsernbidrag med skattemessig effekt	0	0	0
0	0	0	Avgitt konsernbidrag med skattemessig effekt	0	0	0
-4 359	-4 359	15 631	Grunnlag for betalbar skatt	61 788	36 013	36 013
-11 304	-11 304	-15 661	Fremførbart underskudd fra tidligere år	-21 556	-57 569	-57 569
-4 359	-4 359	15 631	Årets endring i fremførbart underskudd	21 517	36 013	36 013
-15 663	-15 663	-30	Sum fremførbart underskudd pr 31.12	-39	-21 556	-21 556
0	0	0	Skattemessig overskudd	40 233	0	0
Avstemming av grunnlag for utsatt skatt						
Skatteøkende midlertidige forskjeller:						
5 078	5 078	3 970	Utlån til kunder og kredittforetak	51 510	68 417	68 417
3	3	274	Verdipapirer	8 108	12 930	12 930
5 081	5 081	4 244	Sum skatteøkende midlertidige forskjeller	59 619	81 347	81 347
Skattereduserende midlertidige forskjeller:						
Gevinst- og tapskonto						
-18	-18	-13	Driftsmidler	-13	-142	-142
-3 734	-3 734	-2 196	Finansielle instrumenter	-10 079	-37 278	-37 278
-1 312	-1 312	-1 797	Innlån	-42 428	-32 387	-32 387
-3 397	-4 060	-5 370	Pensjonsforpliktelse	-5 370	-4 060	-3 397
0	0	0	Korreksjon av nibor lån fra virkelig verdi til amortisert kost i konsernet	0	-570	-570
-8 461	-9 124	-9 375	Sum skattereduserende midlertidige forskjeller	-57 890	-74 437	-73 774
-3 380	-4 043	-5 132	Netto midlertidige forskjeller	1 728	6 910	7 573
-15 663	-15 663	-30	Fremførbart underskudd	-39	-21 556	-21 556
-4 386	-4 386	-8	Utsatt skatt på fremførbart underskudd	-10	-6 036	-6 036
-7 766	-8 429	-5 140	27%/28% utsatt skatt/ skattefordel	1 718	874	1 537
0	0	0	27%/28% Skattevirkning av konsernbidrag	11 705	0	0
-7 766	-8 429	-5 140	Balanseført utsatt skattefordel	13 422	874	1 537
-2 515	-3 179	3 099	Resultatført endring av utsatt skatt gammel sats	12 612	22 821	23 484
0	0	190	Resultatført endring av utsatt skatt ny sats	-64	0	0
0	735	584	Korr. for skatt på direkte balansef. forskj. som inngår i beregn. av uts. skatt	584	735	0
0	0	0	Resultatført skatt	-568	0	0
Oppsummering av årets skattekostnad						
-2 515	-2 443	3 873	Resultatført endring av utsatt skatt	12 564	23 556	23 484
0	0	0	Resultatført betalbar skatt	0	9 833	9 833
-2 515	-2 443	3 873	Sum skattekostnad	12 564	33 389	33 317
-8,0 %	-7,7 %	7,1 %	Effektiv skatteprosent	14,4 %	39,9 %	39,9 %
Avstemming av skatteprosent:						
-41 150	-41 150	-72 662	Permanente forskjeller	-42 767	445	445
735	736	30 600	Konsernbidrag	0	35 119	35 119
-40 415	-40 414	-42 062	Sum permanente forskjeller	-42 767	35 564	35 564
-11 316	-11 316	-11 777	28 % Skatt permanente forskjeller	-11 975	9 958	9 958
8 801	8 873	15 651	Korrigert skatt	24 539	23 431	23 359
0	0	-190	Endring utsatt skattefordel som følge av endret skattesats	-464	0	0
0	0	-281	Korr. for midlert. forskj. på andre verdipapirer enn aksjer etter fritaksmetoden	0	0	0
28,0 %	28,0 %	28,0 %	Skatteprosent	27,7 %	28,0 %	28,0 %

Note 27 Pensjonsansvar egne ansatte

Hoveddelen av pensjonsansvaret er dekket gjennom KLP's Fellesordning for kommuner og bedrifter («Fellesordningen»). Selskapet tilbyr også pensjonsordning utover Fellesordningen. Denne forpliktelsen dekkes over driften. Fellesordningen er en ytelsesbasert pensjonsordning som tilfredsstiller kravene om obligatorisk tjenestepensjon (OTP). Selskapet har AFP-ordning.

Den regnskapsmessige behandling av pensjonsforpliktelser er nærmere beskrevet i note 2 og 3.

Tusen kroner	Fellesordningen	Over drift	2013	Fellesordningen	Over drift	2012
Pensjonskostnader						
Nåverdi av årets opptjening	5 221	524	5 745	6 715	622	7 337
Administrasjonsomkostning	125	0	125	136	0	136
Arbeidsgiveravgift - Pensjonskostnad	754	74	828	966	88	1 054
Resultatført pensjonskostnad inkl. arbeidsgiveravgift og adm	6 100	598	6 698	7 817	710	8 527
Netto finanskostnad						
Rentekostnad	929	294	1 223	594	190	784
Forventet avkastning	-572	0	-572	-269	0	-269
Forvaltningsomkostning	78	0	78	67	0	67
Netto rentekostnad	435	294	729	391	190	581
Arbeidsgiveravgift - Netto rentekostnad	61	41	103	55	27	82
Netto rentekostnad inkl. arbeidsgiveravgift	497	335	832	446	217	663
Estimatavvik pensjoner						
Aktuarielt tap (gevinst)	1 107	720	1 827	-5 532	-104	-5 637
Arbeidsgiveravgift	156	102	258	-780	-15	-795
Aktuarielt tap (gevinst) inkl. arbeidsgiveravgift	1 263	822	2 085	-6 313	-119	-6 432
Sum pensjonskostnad inkl. rentekostnad og estimatavvik	7 860	1 755	9 615	1 950	808	2 758

Tusen kroner	Fellesordningen	Over drift	2013	Fellesordningen	Over drift	2012
Pensjonsforpliktelser						
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	27 525	8 365	35 889	19 156	7 203	26 359
Pensjonsmidler	18 458	0	18 458	13 650	0	13 650
Netto forpliktelse før arb.avgift	9 066	8 365	17 431	5 506	7 203	12 709
Arbeidsgiveravgift	1 278	1 179	2 458	776	1 016	1 792
Brutto påløpt forpliktelse inkl. arbeidsgiveravgift	28 803	9 544	38 347	19 932	8 219	28 151
Netto forpliktelse inkl. arbeidsgiveravgift	10 345	9 544	19 889	6 282	8 219	14 501

Tusen kroner	Fellesordningen	Over drift	2013	Fellesordningen	Over drift	2012
Avstemming pensjonsforpliktelse						
Balanseført nto forpliktelse/(midler) 31.12 i fjor	6 282	8 219	14 501	3 957	3 407	7 364
Nullstilling av korridor 01.01.2012	0	0	0	4 058	3 880	7 939
Nullstilling av korridor arbeidsgiveravgift 01.01.2012	0	0	0	572	547	1 119
Balanseført nto forpliktelse/(midler) 01.01.2012	6 282	8 219	14 501	8 588	7 835	16 422
Resultatført pensjonskostnad	6 100	598	6 698	7 817	710	8 527
Resultatført finanskostnad	497	335	832	446	217	663
Aktuarielle gevinst og tap inkl. arbeidsgiveravgift	1 263	822	2 085	-6 313	-119	-6 432
arbeidsgiveravgift innbetalt premie/tilskudd	-469	-53	-522	-526	-52	-578
Innbetalt premie/tilskudd inkl. adm	-3 328	-377	-3 705	-3 730	-371	-4 101
Balanseført nto forpliktelse/(midler) 31.12 i år	10 345	9 544	19 889	6 282	8 219	14 501

Oppløsning av korridor

Revidert regnskapsstandard IAS 19 ble gjeldende for regnskapsår som startet 1 januar 2013. Selskapet tok i bruk den reviderte standarden fra 1 januar 2013, men implementeringen er foretatt med retrospektiv virkning fra 1 januar 2012 for sammenligningsformål. Endringene i IAS 19 har betydning for hvordan pensjonsforpliktelsen og pensjonskostnaden presenteres i regnskapet. En viktig endring er at aktuarielle gevinster og tap regnskapsføres mot andre inntekter og kostnader i det utvidede resultatregnskapet, og ikke inngår i periodens ordinære resultat. Korridormetoden der aktuarielle gevinster og tap utover et visst nivå fordeles over gjenværende opptjeningstid er ikke lenger tillatt.

Korridoren viste et aktuarielt tap per 01.01.2012 på NOK 9 millioner kroner inkl arbeidsgiveravgift. Nullstillingen av korridor sees i tabellen ovenfor.

Antall	Fellesordningen	Over drift	2013	Fellesordningen	Over drift	2012
Antall aktive	54	4	58	52	6	58
Antall oppsatte (tidligere ansatte med oppsatte rettigheter)	9	3	12	6	0	6
Antall pensjoner	8	2	10	5	2	7

Note 27 Pensjonsansvar egne ansatte (forts.)

Tusen kroner	Fellesordningen	Over drift	2013	Fellesordningen	Over drift	2012
Endring i pensjonsforpliktelser						
Brutto pensjonsmidler 01.01 før planendring	19 932	8 219	28 151	17 526	7 835	25 361
Brutto pensjonsforpliktelse etter planendring	19 932	8 219	28 151	17 526	7 835	25 361
Nåverdi av årets opptjening	5 221	524	5 745	6 715	622	7 337
Rentekostnad	929	294	1 223	594	190	784
Aktuarielt tap (gevinst) brutto pensjonsforpliktelse	3 463	822	4 285	-4 722	-119	-4 841
arbeidsgiveravgift av pensjonskostnad	754	74	828	966	88	1 054
arbeidsgiveravgift av netto rentekostnad	61	41	103	55	27	82
arbeidsgiveravgift innbetalt premie/tilskudd	-469	-53	-522	-526	-52	-578
Brutto pensjonsforpliktelse 31.12	28 803	9 544	38 347	19 932	8 219	28 151

Tusen kroner	Fellesordningen	Over drift	2013	Fellesordningen	Over drift	2012
Endring i pensjonsmidler						
Pensjonsmidler 01.01	13 650	0	13 650	8 939	0	8 939
Forventet avkastning	572	0	572	269	0	269
Aktuarielt (tap) gevinst på pensjonsmidlene	2 200	0	2 200	1 591	0	1 591
Administrasjonsomkostning	-125	0	-125	-136	0	-136
Finansomkostning	-78	0	-78	-67	0	-67
Innbetalt premie/tilskudd inkl. adm	3 328	377	3 705	3 730	371	4 101
Utbetalinger	-1 089	-377	-1 466	-677	-371	-1 048
Pensjonsmidler 31.12	18 458	0	18 458	13 650	0	13 650

Tusen kroner	Fellesordningen	Over drift	2013	Fellesordningen	Over drift	2012
Pensjonsordningens over-/underfinansiering						
Nåverdien av den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen	28 803	9 544	38 347	19 932	8 219	28 151
Virkelig verdi av pensjonseiendelene	18 458	0	18 458	13 650	0	13 650
Netto pensjonsforpliktelse	10 345	9 544	19 889	6 282	8 219	14 501

Økonomiske forutsetninger for resultatet (felles for alle pensjonsordningene)	2013	2012
Diskonteringsrente	4,00 %	3,90 %
Lønnsvekst	3,75 %	3,50 %
Folketrygdens grunnbeløp (G)	3,50 %	3,25 %
Pensjonsregulering	2,72 %	2,48 %
Forventet avkastning	4,00 %	3,90 %
Arbeidsgiveravgiftssats	14,10 %	14,10 %
Amortiseringstid	15	15

Aktuarielle forutsetninger

KLP's Fellesordning for kommuner og bedrifter («Fellesordningen»):

En viktig del av grunnlaget for pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser er hvordan dødelighet og uførhet gjør seg gjeldende blant medlemmene i pensjonsordningen.

Nye dødelighetsforutsetninger

Ved målingen av påløpte forpliktelser (beste estimat) 31.12.2013 er det lagt til grunn nye dødelighetsforutsetninger.

KLP har lagt til grunn ny dødelighetstabell K2013BE som tar utgangspunkt i FNO sine analyser av dødeligheten i livsforsikringsbestandene i Norge og SSBs framskrivinger. Isolert sett gir de nye forutsetningene en økning av forpliktelsen på i underkant av 10%.

Uttak av AFP i 2013 (prosent i forhold til gjenværende arbeidstakere):

Kostnadene til AFP avhenger av hvor mange i hvert årskull som tar ut AFP. Ved fylte 62 år er det 45 prosent som går av med AFP-pensjon. Det er bare de som er ansatt og i arbeid helt frem til pensjoneringen som har rett til AFP. Dette er tatt hensyn til i beregningen av AFP-forpliktelsen

Frivillig avgang for Fellesordning i 2013

Alder (i år)	Turnover
< 20	20 %
20-23	15 %
24-29	10 %
30-39	7,5 %
40-50	5 %
51-55	2 %
>55	0 %

Pensjoner over driften:

Uttak av AFP/tidligpensjon er ikke relevant for denne ordningen. Når det gjelder levealder, er samme variant av K2013BE lagt til grunn som i Fellesordningen

Pensjonsmidlenes sammensetning:	2013	2012
Eiendom	12,3 %	11,5 %
Utlån	10,9 %	11,0 %
Aksjer	16,9 %	16,2 %
Anleggs-/HTF- obligasjoner	28,8 %	30,6 %
Omløpsobligasjoner	20,9 %	22,2 %
Likviditet/pengemarked	10,1 %	8,5 %
Sum	100,0 %	100,0 %

Pensjonsmidlene er basert på KLPs finansielle midler i kollektivporteføljen. Tabellen viser prosentvis plassering av pensjonsmidlene som administreres av KLP ved utgangen av året. Verdijustert avkastning av eiendelene ble 6,7 prosent i 2013 og 6,6 prosent i 2012.

Forventet innbetaling til ytelsesplaner etter ansettelsens opphør for perioden 1. januar 2014 – 31. desember 2014 er 5,6 millioner kroner.

Sensitivitetsanalyse per 31.12.2013

Diskonteringsrenten reduseres med 0,5%	Økning
Brutto pensjonsforpliktelse	10,80 %
Årets opptjening	14,80 %
Lønnsvekst økes med 0,25%	Økning
Brutto pensjonsforpliktelse	1,3 %
Årets opptjening	3,2 %
Dødeligheten styrkes med 10%	Økning
Brutto pensjonsforpliktelse	2,5 %
Årets opptjening	1,9 %

Sensitivitetsanalysen over er basert på at alle andre forutsetninger er uendret. I praksis er det et lite sannsynlig scenario og endringer i noen forutsetninger er korrelerte. Beregningen av brutto pensjonsforpliktelse og årets opptjening i sensitivitetsanalysen er gjort etter samme metode som ved beregning brutto pensjonsforpliktelse i balansen.

Durasjonen i fellesordningen er beregnet til 16,2

Note 28 Lønn og forpliktelser for ledende personer m.v.

2013	Utbetalt fra KLP Banken AS						Utbetalt fra annet selskap i samme konsern					
	Lønn, honorar m.v.	Andre ytelser	Årets pensjons- opptjening	Lån	Rentesats pr 31.12.2013	Avdrags- plan ¹⁾	Lønn, honorar m.v.	Andre ytelser	Årets pensjons- opptjening	Lån	Rentesats pr 31.12.2013	Avdrags- plan ¹⁾
Tusen kroner												
Ledende ansatte												
Leif Magne Andersen, administrerende direktør i KLP Banken AS	1 874	146	590	490	3,80	A24	-	-	-	4 177	3,15-3,80	A42
Arnulf Arnøy, direktør offentlig marked	1 473	129	496	371	3,15	Bolig- kreditt	-	-	-	1 315	2,95	S31
Styret												
Sverre Thornes, leder	-	-	-	-	-	-	3 433	162	1 055	7 410	2,70-3,80	A41
Aage E. Schaanning	-	-	-	1 072	3,80	S22	3 072	149	915	2 650	2,70-2,95	A31
Mette-Jorunn Meisland	-	-	-	-	-	-	1 275	146	381	6 041	2,95-3,65	A38
Mai-Lill Ibsen	80	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jan Otto Langmoen	99	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eva M. Salvesen	70	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mette Rinde, valgt av og blant de ansatte	99	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kontrollkomité												
Ole Hetland	20	-	-	-	-	-	73	-	-	-	-	-
Jan Rune Fagermoen	8	-	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-
Bengt P. Johansen	17	-	-	-	-	-	60	-	-	-	-	-
Dordi E. Flormælen	17	-	-	-	-	-	60	-	-	-	-	-
Irene Mathilde Skiri	9	-	-	-	-	-	31	-	-	-	-	-
Thorvald Hillestad	14	-	-	-	-	-	53	-	-	-	-	-
Representantskap												
Sum representantskap	66	-	-	-	-	-	-	-	-	5 507	-	-
Ansatte												
Sum lån ansatte i KLP Banken AS	-	-	-	31 182	-	-	-	-	-	51 630	-	-

2012	Utbetalt fra KLP Banken AS						Utbetalt fra annet selskap i samme konsern					
	Lønn, honorar m.v.	Andre ytelser	Årets pensjonsopptjening	Lån	Rentesats pr 31.12.2012	Avdragsplan ¹⁾	Lønn, honorar m.v.	Andre ytelser	Årets pensjonsopptjening	Lån	Rentesats pr 31.12.2012	Avdragsplan ¹⁾
Tusen kroner												
Ledende ansatte												
Leif Magne Andersen, administrerende direktør i KLP Banken AS	1 744	122	702	-	-	-	-	-	-	4 264	3,15-3,60	A2043
Arnulf Arnøy, direktør offentlig marked	1 453	148	593	151	3,15	Boligkreditt	-	-	-	1 538	2,95	S2032
Styret												
Sverre Thornes, leder	-	-	-	-	-	-	3 254	122	1 230	7 507	2,70-3,60	A2042
Aage E. Schaanning	-	-	-	-	-	-	3 180	125	1 094	4 017	2,70-3,60	A og S2032
Mette-Jorunn Meisland	-	-	-	-	-	-	1 203	120	487	5 999	2,95-3,45	A2038
Mai-Lill Ibsen	158	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jan Otto Langmoen	95	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mette Rinde, valgt av og blant de ansatte	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jan Tryggestad, valgt av og blant de ansatte	47	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kontrollkomité												
Hetland Ole	19	-	-	-	-	-	70	-	-	-	-	-
Fagermoen Jan Rune	16	-	-	-	-	-	58	-	-	-	-	-
Johansen Bengt P.	16	-	-	-	-	-	58	-	-	-	-	-
Flormælen Dordi E.	16	-	-	-	-	-	58	-	-	-	-	-
Alfarrustad Line	8	-	-	-	-	-	29	-	-	-	-	-
Representantskap												
Sum representantskap	95	-	-	-	-	-	-	-	-	6 981	-	-
Ansatte												
Sum lån ansatte i KLP Banken AS	-	-	-	1 623	-	-	-	-	-	47 160	-	-

¹⁾ S=serielån, A=annuitetslån, siste avdrag

Administrerende direktør i KLP Banken AS har ingen avtale om prestasjonslønn (bonus) eller lønnsgaranti. Han har pensjonsalder på 65 år.

Direktør Offentlig Marked innehar også verv som Administrerende direktør i de heleide datterselskapene KLP Kommunekreditt AS og KLP Kreditt AS (nedlagt i 4. kvartal 2013). Han har ikke mottatt godtgjørelse fra disse datterselskapene for disse vervene. Direktør offentlig marked har ingen avtale om prestasjonslønn (bonus), men har en lønnsgaranti på 21 måneder ved oppsigelse. Direktør for offentlig marked har rett til full alderspensjon fra fylte 62 år.

Det foreligger ingen forpliktelser til å gi styreleder særskilt vederlag eller andre fordeler ved opphør eller endring av ansettelsesforholdet eller vervet.

Honorar for styremedlemmer fastsettes av representantskapet. Selskapet har felles representantskap med resten av selskapene i KLP Bankholding konsern. Styremedlemmer som er ansatt i KLP-konsernet uten å være valgt av og blant de ansatte mottar ikke honorar for styrevervet. Ytelse utover mottatt styrehonorar for styremedlemmer ansatt i KLP-konsernet oppgis bare dersom disse inngår i gruppen ledende ansatte i KLP-konsernet. Av styrehonoraret oppgitt på tilsammen 349 tusen, er 291 tusen knyttet til KLP Banken AS, 58 tusen gjelder andre selskap i samme konsern.

KLP Banken AS har felles kontrollkomité med resten av KLP-konsernet, og felles representantskap med resten av selskapene i bankkonsernet.

Alle ytelse er oppgitt uten påslag for arbeidsgiveravgift.

Note 29 **Antall ansatte**

KLP Banken AS			KLP Banken AS konsern	
2012	2013		2013	2012
50	52	Antall årsverk	52	52
56	55	Antall ansatte per 31.12	55	56
54	53,5	Gjennomsnittlig antall ansatte	53,5	54

Note 30 **Lønn og administrasjonskostnader**

KLP Banken AS			KLP Banken AS konsern	
2012	2013		2013	2012
-33 653	-37 887	Lønn	-37 887	-33 653
-5 369	-5 497	Arbeidsgiveravgift	-5 497	-5 369
-7 980	-6 698	Pensjoner inkludert arbeidsgiveravgift	-6 698	-7 980
-883	-1 234	Andre ytelser	-1 234	-883
-47 885	-51 316	Sum	-51 316	-47 885

Note 31 **Annen gjeld og avsetning for påløpte kostnader**

KLP Banken AS			KLP Banken AS konsern	
31.12.2012	31.12.2013	Tusen kroner	31.12.2013	31.12.2012
90 255	25 136	Mellomværende med selskap i samme konsern	17 210	24 489
2 507	1 231	Kreditorer	1 833	2 684
204	788	Diverse gjeld	3 560	204
92 967	27 155	Sum annen gjeld	22 603	27 377
2 349	2 421	Forskuddstrekk	2 421	2 349
1 589	1 620	Arbeidsgiveravgift	1 620	1 589
3 574	3 685	Feriepenger	3 685	3 574
14 501	19 889	Pensjonsforpliktelse	19 889	14 500
43	20	Mva	158	258
151	545	Avsatte kostnader	1 692	347
22 207	28 180	Sum påløpte kostnader og forpliktelse	29 465	22 618

Note 32 **Andre eiendeler**

KLP Banken AS			KLP Banken AS konsern	
31.12.2012	31.12.2013	Tusen kroner	31.12.2013	31.12.2012
6 365	3 723	Mellomværende med selskap i samme konsern	176	56
0	30 600	Konsernbidrag	0	0
53	38	Diverse fordringer	2 806	53
721	306	Forskuddsbetalte kostnader	1 348	1 249
7 140	34 666	Sum	4 330	1 358

Note 33 Transaksjoner med nærstående parter

KLP Banken AS		Tusen kroner	KLP Banken AS konsern	
2012	2013		2013	2012
Resultatposter				
79 000	58 000	KLP, honorarer låneforvaltning	58 000	79 000
21 321	16 018	KLP Kommunekreditt AS, administrative tjenester (selvkost)	0	0
1 226	482	KLP Kreditt AS, administrative tjenester (selvkost)	0	0
105 790	78 638	KLP Kommunekreditt AS, renter utlån	0	0
37 985	20 415	KLP Kreditt AS, renter utlån	0	0
-26 065	0	KLP renter innlån	0	-26 065
-18 028	0	KLP renter sertifikatlån	0	-18 028
-78	-147	KLP Kapitalforvaltning AS, honorar utførte tjenester	-527	-503
-3 447	-3 435	KLP, Husleie	-3 435	-3 447
-8 900	-6 223	KLP, pensjonspremie	-6 223	-8 900
-42 610	-41 637	KLP, stabstjenester (selvkost)	-41 637	-42 610
615	1 086	KLP konsernselskaper, subsidiert rente ansattlån	1 086	615
146 810	123 197	Sum	7 264	-19 937

KLP Banken AS		Tusen kroner	KLP Banken AS konsern	
31.12.2012	31.12.2013		31.12.2013	31.12.2012
Balanseposter				
1 451 794	0	Utlån KLP Kreditt AS	0	0
3 213 972	2 442 841	Utlån KLP Kommunekreditt AS	0	0
-59 587	-8 023	KLP Kommunekreditt AS, avregning lån	0	0
-6 240	0	KLP Kreditt AS, avregning lån	0	0
-16 520	-8 950	KLP, avregning lån	-8 950	-16 520
Netto mellomværende til:				
-7 900	-8 163	KLP	-8 163	-7 900
5 277	3 547	KLP Kommunekreditt AS, netto mellomværende	0	0
1 033	0	KLP Kreditt AS, netto mellomværende	0	0
48	176	KLP konsernselskaper, netto øvrige mellomværende	176	-13
4 581 876	2 421 428	Sum	-16 937	-24 433

Transaksjoner med nærstående parter er gjennomført til generelle markedsbetingelser, med unntak av selskapets andel av fellesfunksjoner (stabstjenester), som er fordelt til selvkost. Fordringen er basert på faktisk bruk. Alle mellomværende blir gjort opp fortløpende.

Note 34 Honorar til revisor

KLP Banken AS			KLP Banken AS konsern	
2012	2013	Tusen kroner	2013	2012
363	334	Ordinær revisjon	769	929
0	60	Attestasjonstjenester	382	339
0	33	Skatterådgivning	62	0
48	56	Andre tjenester utenfor revisjonen	48	64
412	483	Sum honorar til revisor	1 260	1 332

Beløpene ovenfor er inklusive merverdiavgift.

Note 35 Betingede forpliktelser

KLP Banken AS			KLP Banken AS konsern	
31.12.2012	31.12.2013	Tusen kroner	31.12.2013	31.12.2012
48 357	193 600	Ubenyttede kredittrammer utlån	193 600	48 357
34 169	129 511	Lånetslagn	260 290	83 840
20 181 500	16 982 500	Trekkfasilitet KLP Kommunekreditt AS	0	0
552 376	0	Garanti KLP Kreditt AS	0	0
20 816 402	17 305 611	Sum betingede forpliktelser	453 890	132 197

Note 36 Kontanter og kontantekvivalenter

KLP Banken AS			KLP Banken AS konsern	
31.12.2012	31.12.2013	Tusen kroner	31.12.2013	31.12.2012
392 483	685 368	Kontanter og bankinnskudd	1 534 079	2 136 070
392 483	685 368	Sum kontanter og bankinnskudd	1 534 079	2 136 070

I kontanstrømmoppstillingen omfattes kontanter og kontantekvivalenter følgende:

392 483	685 368	Kontanter og bankinnskudd	1 534 079	2 136 070
-29 148	-20 006	Bankkontoer til bruk for kjøp og salg av verdipapirer	-47 654	-44 358
363 335	665 362	Likviditetsbeholdning ved utgangen av perioden	1 486 425	2 091 712

Til representantskapet og generalforsamlingen i KLP Banken AS

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for KLP Banken AS som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2013, resultatregnskap, endringer i egenkapital og kontantstrøm for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder etter regnskapsloven § 3-9, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapet og konsernet KLP Banken AS' finansielle stilling per 31. desember 2013 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder etter regnskapsloven § 3-9.

PricewaterhouseCoopers AS, Brattørkaia 17 B, NO-7492 Trondheim

T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no

Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Revisors beretning - 2013 - KLP Banken AS, side 2

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon" mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Trondheim, 4. mars 2014

PricewaterhouseCoopers AS

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Rune Kenneth S. Lædre', with a long horizontal flourish extending to the right.

Rune Kenneth S. Lædre
Statsautorisert revisor

Til representantskapet og generalforsamlingen i
KLP Banken AS

KONTROLLKOMITEENS UTTALELSE OM ÅRSOPPGJØRET FOR 2013

Kontrollkomiteen har i henhold til instruksens § 8 gjennomgått årsoppgjøret med styrets beretning, resultatregnskap og balanse, samt revisjonsberetningen for KLP Banken AS.

Kontrollkomiteen tilrår overfor representantskapet og generalforsamlingen i KLP Banken AS å godkjenne årsregnskapet og styrets beretning og, i overensstemmelse med styrets vedtak, å treffe beslutning om å disponere årets resultat slik:

KLP Banken AS' årsregnskap viser et årsresultat (overskudd) for 2013 på kroner 48 834 000,-. Overskuddet disponeres ved å overføre kroner 23 042 000,- til overkursfondet og kroner 25 792 000,- til annen egenkapital.

Oslo, 7. mars 2014

Ole Hetland

Dordi Flormælen

Evy-Anni Evensen

Bengt P. Johansen

Thorvald Hillestad

Til generalforsamlingen i KLP Banken AS

Representantskapet i KLP Banken AS har gjennomgått styrets fremlagte årsregnskap for henholdsvis KLP Banken AS og KLP Banken konsern som består av resultatregnskap, balanse, oppstilling over endringer i egenkapital, kontantstrømoppstilling og noter, årsberetning, revisjonsberetning og kontrollkomiteens uttalelse.

Representantskapet anbefaler at årsberetning og regnskap for henholdsvis KLP Banken AS og KLP Banken konsern og disponering av overskudd for KLP Banken AS for 2013 fastsettes i samsvar med styrets forslag.

KLP Banken AS' årsregnskap viser et årsresultat (overskudd) for 2013 på kroner 48 834 000,-. Overskuddet disponeres ved å overføre kroner 23 042 000,- til overkursfondet og kroner 25 792 000,- til annen egenkapital.

Trondheim, 12. mars 2014

Hege Sørli
Representantskapets leder

KLPs visjon: Den beste partner for dagene som kommer.

KLPs verdier: Åpen. Tydelig. Ansvarlig. Engasjert.

Forretningsidé: KLP skal levere trygge og konkurransedyktige finans- og forsikringstjenester til offentlig sektor, virksomheter med tilknytning til denne og deres ansatte.

KLP 1947 - 1993

1947

Byforbundet og Herredsforbundet (forløperen til KS) vedtar å opprette Kommunal Landspensjonskasse. KLP etableres som en «forvaltet» kasse inn under Norsk Kollektiv Pensjonskasse.

1962

Pensjonsordningen for sykepleiere blir etablert i KLP som følge av en egen lov.

1967

Stortinget fatter vedtak om innføring av folketrygden.

**KLPS HOVEDKONTOR
LIGGER I OSLO** KLP har også
et kontor i Bergen som ivaretar
tjenester og service innen liv og pensjon.
Eiendomsselskapet har kontorer
i Oslo, Trondheim, København og
Stockholm. Banken har kontorer
i Trondheim og Oslo.

Dette er KLP

KLPs sentrale oppgave er å levere trygge og konkurransedyktige finans- og forsikringstjenester til offentlig sektor, virksomheter med tilknytning til denne og deres ansatte.

KLPs ambisjon er å være Norges ledende leverandør av offentlig tjenestepensjon gjennom konkurransedyktighet og effektiv drift. Dette innebærer å levere og forvalte offentlig tjenestepensjon med konkurransedyktig avkastning over tid, lavest kostnader, og høy servicegrad. KLP skal bidra til en mer bærekraftig offentlig sektor, ved å utøve samfunnsansvar i sin virksomhet.

Pensjonsordninger innenfor offentlig sektor tilbys og administreres av konsernets morselskap, Kommunal Landspensjonskasse (KLP). Av konsernets forvaltningskapital på 369,8 milliarder kroner utgjør 317,9 milliarder kroner pensjonsmidler tilhørende denne kundegruppen.

Fra årsskiftet 2014 hadde 393 kommuner og fylkeskommuner sin pensjonsordning i KLP. Det samme hadde de fleste helseforetak og mer enn 2500 bedrifter. Dette produktområde utgjør kjernevirksomheten i selskapet.

KLP er fellesbetegnelsen på morselskapet, Kommunal Landspensjonskasse gjensidig livsforsikringsselskap. Selskapet har syv heleide datterselskaper som er organisert som aksjeselskap.

KLPs viktigste oppgave er å opprettholde selskapets ledende posisjon på offentlig tjenestepensjon, ved å ha konkurransedyktig avkastning over tid, de laveste kostnadene og høy servicegrad. Datterselskapene i KLP-konsernet skal bidra til vekst og lønnsomhet for KLP.

1972

KLP passerer 1 milliard kroner i forvaltningskapital.

1974

KLP får egen konsesjon som forsikringsselskap, og oppretter en felles kommunal pensjonsordning.

1984

KLP utvider sitt produktspekter med gruppeliv og ulykkesforsikring for kommuneansatte.

1994

Etablering av KLP Skadeforsikring AS.

1995

KLP kjøper Nora Eiendom.

Medlemsatsing i fremgang

KLP har en medlemsatsing som er rettet mot ansatte og pensjonister hos KLPs eiere. Målsettingen er å tilby attraktive produkter og tjenester slik at det styrker eiernes evne til å beholde og tiltrekke seg ønsket arbeidskraft. Samtidig skal satsingen bidra til lønnsomhet og vekst i KLPs ulike virksomheter. KLP har de siste årene satset aktivt på å tilby medlemmene forsikringsprodukter og finanstjenester som møter deres behov.

Det er etablert mer enn 50.000 kundeforhold i løpet av de siste årene. Produktene som tilbys medlemmene innen bank, skadeforsikring og fond er konkurransedyktige både i pris og innhold. Rangeringen på Finansportalen og i andre sammenligninger viser at medlemsproduktene plasserer seg godt oppe blant de beste. Kundetilstrømmingen viser også at medlemstilbudet begynner å bli kjent, noe som i stor grad kan tilskrives de markedsføringsaktivitetene som er gjennomført.

God personlig behandling og service er et kjennetegn på KLPs kundearbeid på tvers av forretningsområdene. Det ble bekreftet gjennom måling av kundetilfredsheten blant KLPs personkunder i november 2013. Resultatene er svært positive og samtlige forretningsområder har en score på 75 eller høyere. Det er høyt, også sammenlignet med andre finansinstitusjoner i Norge. Kundene er spesielt fornøyd med service, respons og personlig behandling.

Forretningsmodell

Det gjensidige selskapet KLP er eid av de kundene som har offentlig tjenestepensjon i selskapet. Denne modellen er valgt både fordi den er økonomisk rasjonell i tillegg til at den gir kunder og eiere innflytelse over en viktig leveranse. Datterselskapene ble opprettet for å støtte KLPs kjernevirksomhet og kunne tilby ansvarlige og konkurransedyktige tjenester til KLPs eiere og deres ansatte.

Konsernet har til sammen 856 ansatte, og en forvaltningskapital på 369,8 milliarder ved utgangen av 2013.

KLP leverer produkter og tjenester innen:

- Pensjon og pensjonskassetjenester
- Bank
- Forsikring
- Fond og kapitalforvaltning
- Eiendom

856
Personer er ansatt i KLP konsernet

Samfunnsansvar

Samfunnsansvar blir ofte beskrevet med mange og store ord. For KLP handler det om hvordan selskapet driver sin forretning. Selskapet ønsker å bidra til en bærekraftig utvikling for sine eiere og kunder. KLP prioriterer ansvarlig og etisk forvaltning av pensjonsmidlene. Selskapet forvalter og deler kunnskap om forebygging av skader og HMS, samt benytter og utvikler bærekraftige miljøløsninger.

KLP har høstet anerkjennelse og positiv omtale både for etiske investeringer og for ikke-finansiell rapportering. KLPs Retningslinjer for ansvarlige investeringer ble revidert av Styret i 2013. Retningslinjene stadfester FNs Global Compact og Prinsipper for Ansvarlige Investeringer som fundament, samt OECDs retningslinjer for selskaper.

1999

KLP Kapitalforvaltning AS blir opprettet under navnet KLP Aktiv Forvaltning ASA.

2001

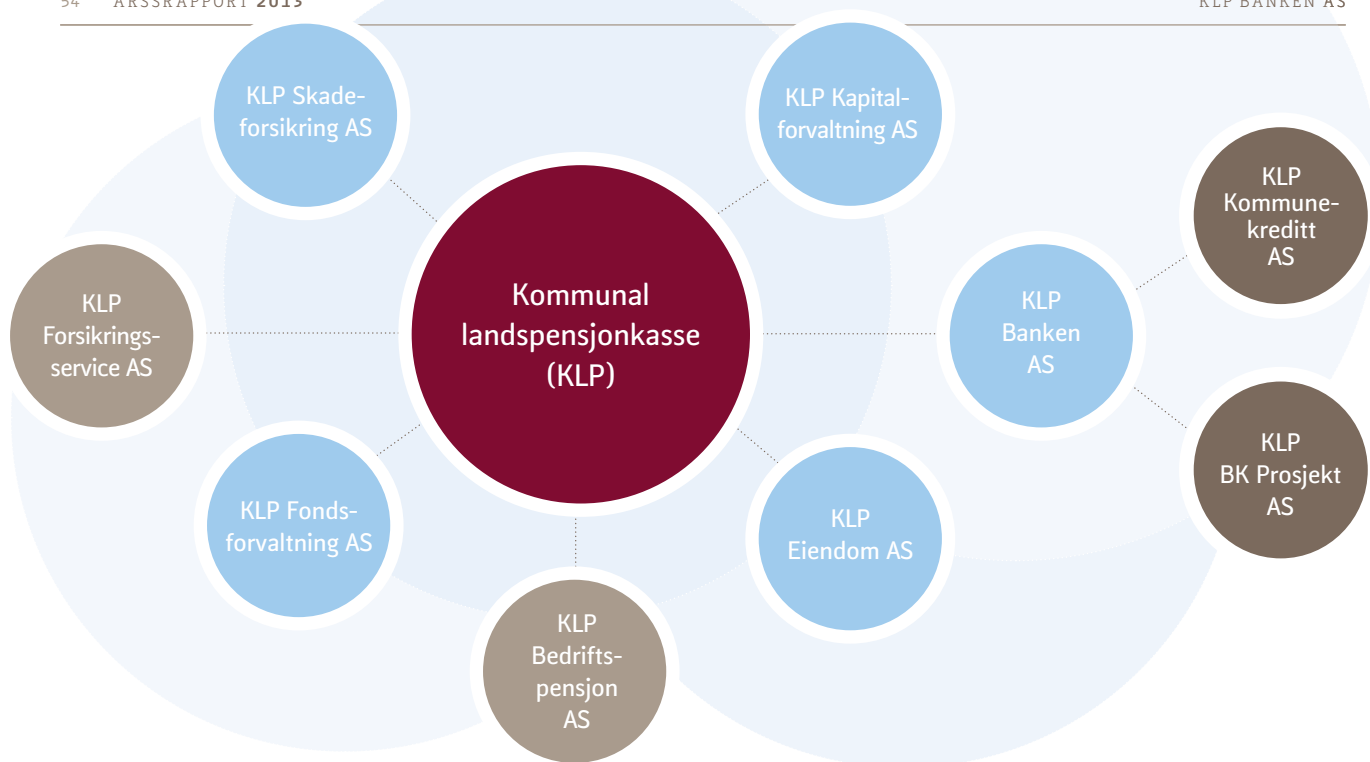
KLP passerer 100 milliarder kroner i forvaltningskapital og etablerer strategien for ansvarlige investeringer med eksklusjon av tobakksproduserende selskaper.

2003

KLP signerte FNs Global Compact.

2008

KLP Skadeforsikring AS lanserer salg av private skadeforsikringer. KLP passerer 200 milliarder kroner i forvaltningskapital. KLP passerer 300 000 yrkesaktive medlemmer.

KLP BANKEN AS med datterselskaper er inndelt i forretningsområdene personmarked og offentlige lån. Aktiviteten i personmarkedet er opprettet som en nettbank med enkle og standardiserte produkter, herunder boliglån og innskudd. Bruk av velprøvde IT-løsninger gir grunnlag for effektiv drift og lave kostnader. Det var over 27.000 personkunder i banken ved årsskiftet. KLP BK Prosjekt er et datterselskap av KLP Banken. Prosjektselskapet vil omdannes til boligkredittforetak i 2014 for finansiering i verdipapirmarkedet med sikte på videre boliglånsvest. Selskapsnavnet blir deretter KLP Boligkreditt AS.

KLP Kommunekreditt AS er også datterselskap av KLP Banken. Selskapet har som mål å være en sentral finansieringspartner for offentlig sektor. KLP Banken forvalter utlån på egen balanse i tillegg til utlån finansiert av KLP. Ved utløpet av 2013 var KLP Bankens samlede utlånsforvaltning 54,7 milliarder kroner, fordelt på 11,4 milliarder kroner i personmarkedet og 43,3 milliarder kroner i offentlige lån.

KLP SKADEFORSIKRING er markedsleder på skadeforsikring innen offentlig sektor. Ved utgangen av 2013 har selskapet et kundeforhold til 287 kommuner og 14 fylkeskommuner, 2 682 bedrifter og 44 kunder knyttet til helseforetak.

Selskapet leverer også forsikringsprodukter til personmarkedet og har i alt 22 000 personkunder, primært rettet mot ansatte hos KLPs eiere.

KLP EIENDOM AS er en av landets største eiendomsforvaltere med 1.465.000 kvadratmeter lokaler og 372.000 kvadratmeter festtomter til forvaltning, samt betydelige prosjekter under utvikling.

Eiendomsmassen hadde pr 31. desember 2013 en verdi på 40,8 milliarder kroner. KLP Eiendom har virksomhet i Norge, Sverige, Danmark, Luxemburg og London. Eiendommene har god beliggenhet, høy bygningsmessig standard og effektiv arealutnyttelse.

KLP FORSIKRINGSSERVICE AS har spesialkompetanse på offentlige pensjonsordninger og tilbyr et fullt spekter av pensjonskassetjenester.

KLP BEDRIFTSPENSJON AS tilbyr innskudds- og foretakspensjon, med risikoytelser etter kundens valg, til bedrifter i privat og offentlig sektor. Selskapet forvaltningskapital er på 1 792,2 millioner.

KLP KAPITALFORVALTNING AS er et av Norges største kapitalforvaltningsmiljøer, og utfører et bredt spekter av investerings- og forvaltningstjenester. Selskapet tilbyr et bredt spekter av investerings- og forvaltningstjenester til offentlig sektor og virksomheter med tilknytning til denne. Totalt ble det forvaltet 287 milliarder kroner ved utgangen av 2013. I investeringsprosessen jobber KLP systematisk for å ivareta og fremme etiske hensyn samt en bærekraftig verdiskapning.

KLP FONDSFORVALTNING AS tilbyr et bredt spekter av fond med ulike investeringsmandater og risikoer. Samlet forvaltningskapital var ca. 96 milliarder kroner ved utgangen av 2013. I KLP fondene er det 30 000 andelseiere. KLP fondene har tredje største netto tegning blant personkunder i Norge i 2013.

Selskapet har fond innen aktiv og indeksnær forvaltning som passer både for institusjoner, bedrifter og privatkunders investeringer. Alle fondene forvaltes i tråd med KLPs etiske kriterier.

2009

KLP får konsesjon fra Finanstilsynet (Kredittilsynet) til å etablere bankvirksomhet. KLP kjøper Kommunekreditt Norge AS fra Eksportfinans. KLP Miljøfyrtårnsertifiseres. KLP ble klimanøytral.

2010

KLP Banken lanseres.

2011

KLP inntar plassen som Norges største livsforsikringsselskap.

2012

KLP passerer 300 milliarder i forvaltningskapital.

2013

Konkurrentene fra markedet for offentlig tjenestepensjon trekker seg.

KLP Banken AS
Postboks 8814
7481 Trondheim

Telefon 22 03 35 00
Telefaks 73 53 38 39
KLPBanken@klp.no

Besøksadresse, Trondheim:
Beddingen 8

Besøksadresse, Oslo:
Dronning Eufemias gate 10